

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selc-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti, ček. zavodilci: Ljub-
ljana št. 11.842. Praga čisto
78 180. Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina: ena letna 40 — Din.
za 12 mesecev 40 — Din.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (pomoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 9. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

V pričakovanju londonske konference

Posojilo podunavskim državam, znižanje carin ali
delno črtanje dolgov srednjeevropskih držav

London, 1. aprila. Š. Francoski minist-
ski predsednik Tardieu se ne bo osebno
udeležil konference zastopnikov štirih ve-
lesil, ki se bo pričela najbrž v Londonu 6.
aprila, temveč bo zastopal Francijo finančni
minister Flandin. Nemško državni tajnik
pri zunanjem ministertvu Bülow, Italijo
zunanj minister Grandi, če bi bil zadržan,
pa italijanski poslanik v Londonu.

Listi poročajo že o dnevnem redu kon-
ference in sodijo, da bo najvažnejše vpra-
šanje problem, ali naj se podunavskim dr-
žavam znižajo carine in v kakšni obliki naj
se jim da finančna pomoč. Razprave o tem
bodo zvedljivo zelo živahne. Kar se tiče
finančne pomoči, pa menijo londonski li-
sti, da se bodo zastopniki ene skupine za-
zemeli za nova posojila podunavskim dr-
žavam, drugi pa za znižanje in delno črta-
nje sedanjih srednjeevropskih dolgov.

Rim, 1. aprila. d. Kakor zatrjujejo v po-
litičnih krogih, bo zunanji ministri Grandi
predlagal na podunavski konferenci ve-
lesil, naj se iz razprave izključijo vsa po-
litična razmatranja ter postavijo v osred-
je zgolj gospodarska vprašanja. Po-
udaril bo tudi, da se mora kreditna pomoč
Avstriji in Madžarski čim prej izvesti, ne
glede na to, ali pride do uresničenja carin-
skega sistema, ki ga predlaga Tardieu, ali
ne.

Nov Benešev govor o po-
dunavskem problemu

Praga, 1. aprila. g. V zunanjem odboru
podunavske zbornice se je danes začela
družba v podunavskem ekspoziciji obširnim
zaključnim govorom dr. Benešev, ki je med
drugim izjavil:

Pri srednjeevropskih pogajanjih je vsak
diktaž je v naprej izključen. Izhajajoče
države niso objekti, temveč amostojni
subjekti mednarodne politike. Če se bodo
spoznale kot enake, enakostni, pristane-
nek velesil nikakor ne pomeni. Pri kot dik-
taž. Sporazum med Berlinom in Rimom je
potreben že iz gospodarskih vzrokov, ker
naše sedanje trgovinske pogodbe bazirajo
na klavzuli o največji ugodnosti. Preferen-
ten režim je izvedljiv le tedaj, ako so
ostale države pripravljene dati koncesije.
Politično je važno, da se velesile naprej
spoznaumejo v načelu, dočim ostane uredi-
tev podrobnosti rezervirana tem udele-
ženim državam, ki bodo v polni suverenosti
razpravljale o tem, ali je referenčni
sistem mogoč ali ne. Šele nato bodo male
države z velesilami razpravljale izvedbi.
Nihče naj se ne niti politično, niti gospodars-
ko ne oskuduje.

V centralni Evropi se ne bo podjelo ni-
česar drugega kot prvi koraki definitivne
pacificacije. Popolnoma postranskega po-
mena je, ali se prične ob Revi ali kje
drugje. Najvažnejše je, da se spri prične.
Gospodarski sporazum bo moral dovesti
tudi do političnega pomirjenja. Ta prva
etapa gospodarskega in političnega sode-
lovanja je važna za vso Evropo.

Petkratni zaupnica Tardieuju

Po viharji, vso notrajajoči razpravi je bil proračun
sprejet — Odpitje zbornice do volitev

Pariz, 1. aprila. Š. Od večerj polne do
danes opoldne sta neprestano zbirala zbor-
nica in senat. Šele danes popoldne je uspe-
lo spraviti državni proračun v krov. V
teku debate v zbornici je maj Tardieu
petkrat stavil vprašanje o zaupni vladi.
Opozicija je zahtevala, naj s pri poštini
upravi ustanove nova kontrola mesta.
Tardieu je nastopil proti temu predlogu in
zbornica je odobrila njegovo s 315
proti 266 glasovom pri prvem s 304 pro-
ti 215 glasovom pri drugem glasanju.

Ko so razpravljali o vprašanju, ali naj
se nekateri vojaški upokojenci zanašajo s
civilnimi in prilagode pokojni, sedanjim
draginjskim razmeram, je Tardieu prav ta-
ko nastopil proti temu, češ, da bi to po-
menilo novo obremenitev države prora-
čuna. Zbornica je ponovno odobrila njego-
vo stališče. Na ta način sta b o o stranje-
ni dve največji zapreki za spazum med
poslanskimi zbornico in senatom.

Na nočni seji sta poslanski zbornica in
senat sprejela zakonski načrt, katerega
se poblašča vlada, da potrdi državno ga-
rancijo za českoslovaško poslo v višini
600 milijonov frankov. Opole je bil po
dolgi mestoma prav hrupni spravi spre-
jet proračun v celoti, kakor je sprejel
senat.

Proračun izkazuje sedaj 100.883.494
frankov dohodkov in 41.097.1752 fran-
kov izdatkov, tako da zaključje z račun-
skim prebitkom v višini 3.388.42 frankov.

Na drugi strani pa je napaka misliti,
da je gospodarski obstoj Českoslovaške
odvisen le od tega, ali bo ta poizkus uspel.
Mi smo pripravljeni k sodelovanju, vendar
pa je napačno, ako se od gotove strani
trdi, da je to za nas edina rešitev.

Argetoianu o Podunavju

Bukarešta, 1. aprila. AA. Rador poroča:
Finančni ministri Argetoianu je v svojem
govoru v parlamentu o načrtu francoske-
ga ministrskega predsednika Tardieuja po-
udarjal, da je problem, kakršen je nova
gospodarska orijentacija Podunavja, zelo
zamotan. Predno naj se akcija izvede, je
treba izvršiti celo vrsto pripravljalnih del.
Govorilo se je sicer, da bi bilo potrebno,
da se podunavske države zedinijo in spo-
zumejo, toda nihče ni povedal, v čem.
Predvsem bi se morali dogovoriti in spo-
zazumeti kupci cereali, to so pa ravno za-
padne velesile. Preden stopimo v stike z
drugimi državami, ki so zainteresirane pri iz-
vozu cereali, moramo počakati na spora-
zum med uvozniki in državami. Pogajanja
med zapadnimi štirimi velesilami o tem
vprašanju se že vrše. Čim bodo končana
in določen program teh držav, bo našim iz-
vedbe programa takoj sporočen vsem dr-
žavam. Prepričan sem, da ne bo imel sa-
mo gospodarskega, nego tudi finančni zna-
čaj. Ne verjamem, da bi se zboljšanje go-
spodarskih odnosov med izvozniki in
uvozniki državam moglo izvršiti tako
naglo, kakor se splošno pričakuje. Po dru-
gi strani pa sem prepričan, da se da mnogo
stori na finančnem polju. Dali bi se celo
znižati dolgovi, predvsem vojni in pre-
dvojni, ki utegnejo biti previsoki v primeri
s kurzi naših valut. Po mojem mnenju je
finančna stran problema pomembnejša od
gospodarske.

Svoj govor je Argetoianu končal z be-
sedami:

Ce smo molčali o Tardieujevem načrtu,
se je to zgodilo zato, ker smo s polnim za-
upanjem pustili vodilnim osebnostim naše
velike zveznice, da poiščejo in najdejo
solucijo problema. Prepričani smo, da bodo
našli najboljšo pot za njo.

Govor ministra Argetoiana so poslanci
zavestno pozdravili.

Razgovor z Masarykom

London, 1. aprila. s. Izdajatelj angleške
revije "Spectator", sir Wernch, objavlja
razgovor s predsednikom českoslovaške re-
publike Masarykom, ki je med drugim iz-
javil: Odkrito povedano, bojimo se nem-
ske konkurence. Splošna politika Česko-
slovaške stremi za gospodarskim sode-
lovanjem. Pri tem pa je treba pomisliti, da
je nemška država glavni dojemalec Česko-
slovaške. Masaryk se je zavzemal za zbliz-
žanje med Francijo in Nemčijo in za zve-
ziti sistem v Evropi. Evropa se ne more raz-
deliti v dve nasprotujoči si skupini nar-
dov kakor pred vojno. Edina trajna po-
dloga za evropski mir je nemško-francosko
sodelovanje s podporo Italije in Anglije.

Bureschova izjava

Dunaj, 1. aprila. AA. Korbiro poroča: V
glavnem parlamentarnem odboru je danes
zvezi kancelar dr. Buresch razložil sedanji
položaj na političnem in trgovinskem polju
ter naglašal, da je Avstrija odločena začeti
z vseni sosedji in tudi z vsemi drugimi dr-
žavami, ki bi to želele, pogajanja za gospo-
darsko zblizžanje. Avstrija je v mejah mož-
nosti storila vse, da bi prišlo do pogajanj v
svrhu olajšanja bližajoče se konference šti-
rih velesil za ureditev evropskih gospodar-
skih razmer.

Periferija Beograda pod vodo

Zaradi deževja in tavanja snega so vse reke v državi
zopet močno narasle in groze velike povodnji

Beograd, 1. aprila. p. Zaradi naglega ta-
janja snega so začele skoro vse reke naglo
narasčati. V severno-zapadnih pokrajnah
države se vrhu tega dežuje, kar ima za
posledico še hitrejšo naraščanje rek. Sava
narašča skoro v vsem svojem toku, zlasti
pa od Zagreba dalje ter se je stanje vode
v zadnjih dveh dneh dvignilo mestoma za
več metrov. Posebno se občuti porast vo-
de ob izlivu Save v Dunav, kjer se je vo-
dostaj tako zelo dvignil, da je skoro vsa
periferija Beograda pod vodo. Najhujeje
je prizadeto tako zvano Mašniško polje, kjer
se nahaja glavna beogradska vodovodna
centrala. Policija je morala odrediti iz-
praznitev nekaterih hiš, ki so v nevarnosti,
da se porušijo. V nevarnosti je tudi
beogradski vodovod, ker se je bati, da bo
voda vdrla v glavne studece in jih zabliti-
la, kar bi lahko imelo za posledico, da
bi moral mestni vodovod ustaviti obrato-

Nesreča potniškega letala pri Budimpešti

Budimpešta, 1. aprila. g. Danes dopol-
ne je moralo letalo mednarodne letalske
družbe Cidna, ki je prihajalo iz Beograda,
zaradi defekta na motorju pristati v bliž-
ni Budimpešte. Pri pristanku se je letalo
vzvalo, vendar pa je posadka požar po-
sila. Potniki in pošta so ostali neškodova-
ni. Dva francoska in en madžarski dr-
žavljan so se odpravili z avtomobilom v
Budimpešto. Francoza sta nato po želez-
nici nadaljevala svojo pot v domovino.

Potres v Italiji

Rim, 1. aprila. Š. V Tarantu in Materi so
zabeležili tri močne potresne sunke. Ma-
terialne škode ni bilo.

Cesar Viljem ni pobegnili

Amsterdam, 1. aprila. Š. Včeraj so skoro
vsi svetovni listi objavili senzacionalno
vest, da je bivši cesar Viljem nenadoma iz-
ginil iz Nizozemske in se vrnil v Nemčijo.
Poluradna agencija je sedaj demantirala te
glasove in ugotovila, da se bivši cesar Vi-
ljem še vedno mudi v Doornu.

TROŠARINSKI ZAKON SPREJET

Narodna skupščina sprejela včeraj trošarinski zakon v načelni in
podrobni razpravi

Beograd, 1. aprila. p. Narodna skup-
ščina je danes v načelu in podrobno-
stih sprejela zakon o izpremembi zaka-
na o državnih trošarinah. O zakonu
mora sedaj razpravljati še senat, nakar
stopi z veljavnostjo od 1. aprila takoj
v veljavo. Seje Narodne skupščine so
bile nato odgojene do 6. aprila.

Pred predhodom na dnevni red je
bila prečitana interpelacija narodnega
poslanca g. dr. Ivana Lončareviča, ki
zahteva od prometnega ministra pojas-
nila glede dobave železniških prago-
v. Nedavno je prometno ministertvo raz-
pisalo licitacijo za dobavo železniških
pragov v skupni vrednosti 37 milijonov
dinarjev. Stavljeno je bilo 80 ponudb,
tako da je licitacija v tem pogledu po-
polnoma uspešna. Med ponudniki je bilo
tudi veliko število domačih tvrdk. Pro-
metno ministertvo je oddalo dobavo
francoski tvrdki Charles Fuches, ki se je

obvezala dobaviti 400.000 železniških
pragov. Ze sama oddaja te dobave ino-
zemski tvrdki je v nasprotju z obstoje-
čimi predpisi. Vrhu tega je ugotovlje-
no, da je tvrdka dobavila slabo, deloma
popolnoma neuporabno blago za ceno,
za katero bi se moglo dobiti doma na-
boljše blago. Interpelant zahteva od
prometnega ministra, da zadevo strogo
preišče in o rezultatu preiskave poroča
v Narodni skupščini.

Nato je sledila kratka razprava o
trošarinskem zakonu. Govoril je samo
še poročevalec večine finančnega od-
bora, narodni poslanec dr. Milutin Ste-
lanović, ki je reasumiral potek razpra-
ve v plenumu Narodne skupščine in v
finančnem odboru, očrtal vse slabe
strani dosedanjega načina pobiranja
trošarin in orisal osnovne reforme, ki
jih prinaša novi zakon. Pri nato slede-
čem glasovanju je bil trošarinski za-

kon v načelu sprejet s 167 proti 12 gla-
sovom. Proti so glasovali med drugimi
poslanci dravske banovine gg. Cerer,
Koman, Mrovlje in Makar.

V podrobni razpravi je bil sprejet
člen za členom. Finančni ministri je na-
posled sprejel predlog narodnega po-
slanca Miljutina Stanojeviča, po kate-
rem se zniža trošarinska taksa za bi-
feje, ki bodo plačevali takso po točki a,
b in c, člena 62 taksnega zakona. Za-
kon je bil naposled v podrobnostih
sprejet s 196 proti 3 glasovom. Pred-
sednik je nato sejo zaključil in napove-
dal prihodnjo sejo za sredo 6. aprila ob
10. dopoldne z dnevnim redom: Dolo-
čitev dnevnega reda.

Beograd, 1. aprila. AA. Glavni odbor po-
slanskega kluba je imel danes od 11.30 do
12.30 sejo, na kateri so razpravljali o
stvarih, ki pridejo na dnevni red plenar-
ne seje kluba, ki se bo vršila dne 6. aprila
ob 17. uri.

Prijava mlinov po novem žitnem zakonu

Vsi mlini z več ko dvema paroma kamnov morajo do 5. aprila poslati
predpisane izjave Privilegirani izvozniki družbi

Beograd, 1. aprila. AA. V zmislu čl. 5
zakona o prometu s pšenico z dne 31. mar-
ca 1932 je minister za trgovino in dr-
strijstvo predpisal:

1) Vsi mlini z več ko 2 paroma mlinjskih
kamnov, morajo ne glede na to, ali so v
obratu ali ne, predložiti v roku 5 dni, ra-
čunajoč od 1. aprila, delegatu ministertva
za trgovino in industrijo pri Privilegirani
izvozniki družbi prijavo o ureditvi mlinov.
Pri prijavi se mora navesti: a) število mlin-
skih kamnov in njih premer; b) število in
dolžost valjev, posebej dvojnih in posebej
enojnih; c) pogonska sila mlinov in d) ka-
paciteta mletve pri polnem posonu. Pod
kapaciteto, ki jo je treba priložiti, se raz-
ume največja zmoglost vseh mlinjskih
naprav, če obratujejo s polno pogonsko si-
lo 24 ur.

2) Delegat ministertva za trgovino in
industrijo pri Privilegirani izvozniki družbi
se bo prepričal o točnosti sprejetih prijav
preko strokovnih organov. Z mlini, ki ne
bi poslali delegatu ministertva za trgovino
in industrijo predpisane prijave ali pa če
bi predložili krive ali netočne podatke,
se bo ravnalo na podlagi določil čl. 7 za-
kona.

Običinske oblasti morajo prijaviti dele-
gatu ministertva trgovine in industrije
pri Privilegirani družbi vsa nova mlin-
ska podjetja, ki bi se ustanovila po uveljavi
tega zakona in vsako izpremembo, ki bi
nastopila za trajanja tega režima glede iz-
premembe tehnične kapacitete mlinov z
montiranjem novih ali preureščenju starih
instalacij.

Madžarska zatočišče naših teroristov

Madžari naglašajo željo po boljših odnosjih z našo dr-
žavo, obenem pa ščitijo naše teroriste

Beograd, 1. aprila. M. Kakor znano, je
državno sodišče lani obsodilo na smrt te-
rorista in atentatorja Mijo Seletkovića in
nekega Domitrovića, o katerih je dokaza-
no, da sta skupno z drugimi teroristi izvr-
ševala atentate na železniške proge, raz-
širjala teroristično propagando in snovala
razne druge zločine proti državi.

Oba sta bila obsojena v odsotnosti. Naše
oblasti so sedaj dognale, da biva Seletko-
vić, Domitrović in še 10 drugih obsojenih
teroristov na madžarskem ozemlju v bliž-
ini naše meje. In sicer v mestu Vizvar
nasproti sela Ferdinandovca na našem
ozemlju. Madžarskim oblastem je gotovo
dobro znano, kdo so ti ljudje in kaj pri-
pravljajo, vendar madžarske oblasti dose-
daj proti njim niso še ničesar ukrenile.
Znano je, kakšen hrup so zagnali ma-
džarski listi povodom železniškega atenta-
ta pri Bla Torbagyju. Kakor tam, so bili
tudi pri atentatih, ki so jih zasnovali Se-
letković, Domitrović in drugi slični žlo-
činski tip, prizadet povsem nedolžni lu-
dje ženske in otroci. Za atentatorja pri Bla

Torbagyju so zahtevale madžarske obla-
sti najstrožje kazni in izročitev zločincev.
Z enako upravičenostjo bi smeli mi zahte-
vati isto za Seletkovića in tovariše. Naj-
manj, kar smemo in moremo pričakovati
pa je, da bodo madžarske oblasti, ki jim
početje Seletkovića in tovarišev ni nezna-
no, zabranile tem zločincem nadaljnje gibanje
na madžarskem ozemlju, od koder
pripravljajo nove peklenke zločine proti
naši državi.

V zadnjem času se v madžarskem tisku
pa tudi s strani vodilnih politikov čisto
naglašajo želja po čim boljših in čim tesnej-
ših odnosjih z Jugoslavijo. Dokler bodo
madžarske oblasti trpele, da se na ma-
džarskem ozemlju zbirajo zločinci Selet-
kovićevski in Pavlekićevski tipa, tako dol-
go ne moremo verjeti v iskrenost želje
po tesnejšem zblizšanju. Zato vsa jugoslo-
venska javnost upravičeno pričakuje, da
bodo madžarske oblasti tudi v praksi po-
kazale, da jim je res do dobrih sosednih
odnosov.

Najvišje francosko odlikovanje Brianda

Pariz, 1. aprila. p. Današnji uradni list
objavlja zakon, s katerim se proglasi po-
korni Aristide Briand za zaslužnega za do-
movino. To je najvišje odlikovanje, ki ga
more doseči kak francoski državljani. Bri-
andovo ime bo sedaj v znak priznanja vkle-
sano v posebno marmornato ploščo na vseh
javnih poslopih, šolah itd. po vsej Fran-
ciji. To priznanje sta dosedaj dosegla sa-
mo maršal Foch in pokojni Clemenceau.

Podaljšanje angleško- ameriškega posojila Madžarski

Budimpešta, 1. aprila. AA. Madžarska
agencija poroča: Posojilo državne blaginje
je sklenjeno novembra 1930 v višini
1.600.000 funtov sterlingov, 12.500.000 švi-
carskih frankov in pet milijonov dolarjev.
je podaljšano pod istimi pogoji in z istimi
obrestmi do 8. avgusta. Pogodba je bila
danes podpisana v Londonu.

Posojilo je bilo realizirano s posredova-
njem neke evropske bančne skupine pod
vodstvom londonske banke "Rothschild and
Sons" in neke newyorške bančne skupine,
ki ji stoji na čelu banki "Speyer and Co." in
"National City Comp."

Posojilo je bilo že meseca novembra lan-
skega leta podaljšano na tri mesece.

Trije kandidati za nemškega predsednika

Berlin, 1. aprila. d. Snodi je potekel rok
za vložitve kandidatov za druge volitve dr-
žavnega predsednika, ki bodo dne 10. aprila.
Prijavljeni so bili trije kandidati in si-
cer Hindenburg, Hitler ter komunist Thäl-
mann. Winter pri drugih volitvah ne bo
več kandidiral, ker bržkone njegovi pristai-
ši niso mogli zbrati potrebnih 20.000 pod-
pisov.

Predlog za obtožbo madžarske vlade

Budimpešta, 1. aprila. s. Socialno demo-
kratska frakcija je danes vložila v zborni-
ci predlog, v katerem zahteva, naj se mi-
nistrski predsednik grof Karoly in vsi čla-
ni vlade zaradi prekoračenja za prvo polo-
vico letošnjega leta določenega proračuna
za 37,5 milijonov pengov stavijo pod ob-
tožbo.

Poljska demarša v Berlinu

Varšava, 1. aprila. AA. Poljska agencija
poroča: Zaradi pisanja nemških demarš-
skih listov, da ima Poljska osvajaalne na-
mene v vzhodni Prusiji, je poljski poslanik
v Berlinu danes opozoril nemškega zuna-
njega ministra, da je ta kampanja brez
vsake podlage in da jo posebno podpirajo
nekateri upravne oblasti v vzhodni Prusiji.
V varšavskih političnih krogih vidijo v tej
demarši poljskega poslanika v Berlinu do-
kaz dobre volje, da se doseže atmosfera za
normalne odnose med Poljsko in Nem-
čijo.

Trgovinska pogodba s Francijo odobrena

Pariz, 1. aprila. AA. Havas poroča, da
je zbornica včeraj sprejela zakonski načrt,
s katerim je odobrena trgovinska pogodba
z Jugoslavijo. Senat pa je na svoji včeraj-
šnji seji sprejel predlog o ratifikaciji carin-
ske konvencije o plovbi z Jugoslavijo.

Novi poljski delegat pri DN

Bern, 1. aprila. AA. Danes je na kliniki
umrl poljski poslanik v Bernu in delegat
Poljske v Društvu narodov, dr. Sokal.

Varšava, 1. aprila. s. Kot naslednik ne-
nadno v Bernu umrlega ministra Frana So-
kala bo imenovan kot stalni delegat Polj-
ske pri Društvu narodov poljski poslanik
Lukasiewicz.

Konferenca paroplovnih družb

Bruselj, 1. aprila. Š. Atlantska konferen-
ca je snodi zaključila svoje delo. Delegati
paroplovnih družb se bodo sredi aprila po-
novno sestali, ker se na bruseljski konfe-
renci niso mogli sporazumeti o ladjah, ki
naj se izločijo iz prometa.

Zakon o pobijanju draginje predložen Narodni skupštini

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačnost velika, vreme spremenljivo, toplo, prehodne slabe padavine. — Situacija včerajšnje dne: Velika depresija je prišla s severnega dela kontinenta prodirati proti vzhodu. Povzročila je oblaknost in visoko temperaturo. Na njenem južnem robu se je tvorile sekundarna depresija, zaradi katere se je, poslabšalo vreme v vsej južni Evropi.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Negetovo vreme, vedno večja množica menljivega vetrovnega aprilskega vremena s padavinami.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačnost velika, vreme spremenljivo, toplo, prehodne slabe padavine. — Situacija včerajšnje dne: Velika depresija je prišla s severnega dela kontinenta prodirati proti vzhodu. Povzročila je oblačnost in visoko temperaturo. Na njenem južnem robu se je tvorile sekundarna depresija, zaradi katere se je, poslabšalo vreme v vsej južni Evropi.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Negotovo vreme, vedno večja množica menljivega vetrovnega aprilskega vremena s padavinami.

Naši kraji in ljudje

Spomini mladih pevcev na prestolnico

Kako je trboveljski mladinski pevski zbor koncertiral v Beogradu — Zaslužen priznanje

Trbovlje, 1. aprila.

Mladi pevci so se vrnili iz Beograda z nepozabnimi utisi. Moralni uspeh, ki ga je dosegel mladinski pevski zbor, je bil naravnost sijajen. Beograščani so zrl na te mlade pevce z neko skopostjo, ko pa je začela iz mladih grl prva pesem, ni bilo odobravanja ne konca ne kraja. Skoro vsako pesem bi morali ponavljati, ponovili pa so jih kakih šest. Ko pa je bil program končan, se številno občinstvo kar ni moglo raziti in je vztrajno zahtevalo: še in še. In zbor je moral navreči par pesmi.

Mladinski pevski zbor Trbovlje-Vode je priredil v Beogradu dva koncerta in sicer popoldne enega za mladino in gledališče, drugega pa zvečer v kraljevi dvorani. Prvemu koncertu je prisostvovala tudi kraljica Marija s princem. Za pol ure pred začetkom koncerta je bilo gledališče zasledeno do zadnjega kotička. Vrvilo in šumelo je kakor v panju. Točno ob 4. uri je nastala popolna tišina, slika se je samo tu in tam klic: »Kraljica Marija prihaja!«. V kraljevo ložo je prvi vstopil prestolonaslednik Peter, živahno pozdravljen od mladine. Za njim je vstopila kraljica Marija s princem Tomislavom in Andrejem in spremstvom. Ovacije visokim gostom so prikipele do vrha, kraljica Marija je vidno ganjena odzdravljala. Na odru pa so stali mladi rudarski pevci v skromnih oblekah. Gledališče se je pomirilo in z odra je začela jugoslovanska himna, za njo pa »Kraljeviču — pozdrav!«. Velikansko kraljica Marija je z zanimanjem sledila vsaki točki. Med pavzo se je deputacija mladine, dirigenta, upraviteljev Bučarja in Grilčeve poklonila visokemu pokrovitelju prestolonasledniku Petru in mu izročila lep album s slikami iz Trbovlj. Kraljica se je ljubeznivo razgovarjala z dirigentom g. Suligom, se zanimala za zbor in razmere otrok ter milovala de-

ka in deklica, ki sta bila v deputaciji.

Zvečer se je vršil drugi koncert v Kolarčevi dvorani. Ta dvorana je popolnoma nova, kar najbolje akustična in ima nad 1200 sedežev. Med navzočimi smo opazili g. ministra Puclja, zastopnike vseh ministrstev, narodne poslance, senatorje, prostovoljce g. Mazija in razne beograjske odličnike. Prav častno je bila zastopana slovenska kolonija. Trboveljski rojak g. minister dr. Kramer je svojo odsotnost opravičil zaradi obolelosti. Vsem Trboveljčanom je bilo jako žal, da ni slišal mladih pevcev g. minister dr. Kramer, ki ima največ zaslug za tako lepo uspešni obisk in sploh, da se je izvršila ta pevski pot v Beograd. Koncertu so prisostvovali razni beograjski muziki, ki izvajali mladinskega zbora niso mogli dovolj pohvaliti. Divili so se disciplini, homogenosti zbora in temperamentu dirigenta, ki ima številni zbor v popolni oblasti, da sledi vsaki njegovi zamisli. Izjavili so, da nima Jugoslavija enakega zbora ne v izvajanju in tudi ne v sestavljanju sporedov. V Beogradu so peči dela Adamiča, Kogojca, Premrla, Marolta, Grigovića in Mokranjca. Izmed vseh Beograščanov pa so se najbolj odlikovali naši stari prijatelji, člani »Obilica«, ki so napravili vse, da je bilo bivanje naših pevcev v Beogradu čim najlepše. Pevskemu zboru so poklonili lovorjev venec, po koncertu pa so priredili mladim zakusko in jo odpeleli z avtomobili v njen stan. K lepeemu uspehu so seve pripomogli tudi beograjski Slovenci, ki so storiли vse, da je bil koncert kar najbolje obiskan.

Škoda je le, da je bilo ves čas slabo vreme. Zapustili smo Beograd z najlepšimi vtisi. Učitelj Sulig je lahko ponosen na svoje delo z zavestjo, da ni zaman žrtvoval ne truda ne časa. Prestolnica je Mladinskemu pevskemu zboru iz Trbovlj izkazala zaslužen priznanje.

pisane dramatične položiti na neke slovenske osnove, ki so njih imena: narodna pesem, ljudska nabožna ali zabavna pesem, tipična anekdota. Na takih gledaliških prostorih, kakor je Sentiakobski, bi morali zrasti ljubljanska burka z aktualnimi ozadji in na njih bi našli skladnost nenapisani ljubljanski baročni dueti ali pomanjšane slike iz raznih slovenskih kulturnih obdobj, ki bi ne bile brez primerne legende.

V takem baročnem duetu si zamišljamo igralsko umetnost Ervine Wrischerjeve. Kajti osnova njenega igranja je lirčno dramatična, ki sili zdaj v najtišje odtenke, zdaj pada na ravno rafinirane spogledljivosti in tajnega demonizma ženske na-

nave ali vselej v nekem njej lastnem okviru, v tempu bleščeče vzdržljivosti. Ob igralskem življenju Ervine Wrischerjeve nikakor ne občutimo, da njena ritmično razgibana igra nalikuje destruktivni grozotnosti žene — demona. Njen demonizem, v kolikor pride do izraza v raznih ženskih likih (n. pr. Pepina v »Školjki«) je vedno vokvirjen, dospel je do neke točke, prešel v skrito bolest molka in statično kipovitost. Ženski liki Ervine Wrischerjeve so žene, ki mnogo trpijo, tiho trpijo in imajo svoje skrivnosti, ki jih odnašajo v onostranstvo. Žalost najde svoje edino zatočišče in svetišče v samotnosti narave. Erotično-lirična poteza Ervine Wrischerjeve se ne preveča v strastno razgibano ženskost, ta element le tli v njej, ima na sebi vedno nekaj nesnovnega, večnostnega in se boči čisto liki svetla, kristalen most nad razvalinami življenja ali tragedijo zadnjega dejanja. In take vloge, vloge, ki so polne lirčne tišine ali zadrževane bolesti ali ženske neutečenosti zna Ervine Wrischerjeva zaigrati nad vse lepo in to z okusom in primernim znanjem. Vse druge vloge — komično razgibane, hudomušne, koketske, svetovljanske, glozne, operne, pravičnice, — pa so poglavje njene zglede rutiniranosti in vsestranskosti. To soboto zvečer proslavlja Ervine Wrischerjeva na Sentiakobskem gledališkem odru svoj 100. nastop v vlogi Enke pl. Gellenshoffne v Dreyerjevi drami »Ljubez sedemnajstletnega«. Da bi pri svoji osnovni nadarjenosti slej ali prej našla svojo pot na deske velikega gledališča, to Ervine Wrischerjevi ob njenem jubileju priskrbi, prijateljsko in nereklamno želimo!

Trdovratno zapoko, katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravnega »Franz Josefova« grenčice, če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravnike strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje »Franz Josefova« grenčica celo pri zdravljenju črevesu brez bolečin. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Razbita okna Bat'e pred sodiščem

Nesrečni reševalce babilonske uganke, čevljar Anton Ertl, je obsojen pogojno

Maribor, 1. aprila.

Dopoldne se je zagovarjal pred sodnikom poedincem mariborskega okrožnega sodišča čevljarji mojster Anton Ertl, ker je neko januarsko noč razbil pet velikih izloženih oken trgovine Bat'e na Aleksandrovi cesti in povzročil škodo 19.853 Din. O obtožnici je splošno znano, da je bil svojočasno dokaj premožen, imel je dve hiši, pa tudi obrt mu je šla dobro. Pri razpravi se je vedel popolnoma ravnodušno in na sodnikova vprašanja je gladko odgovarjal. Mirno in hladno je priznal, da je razbil šipe, izgovarjal pa se je, da je to storil v obup, ker je zelo obubožen. Ko ga je sodnik vprašal, kako bo povrnil škodo, je dejal, naj ga Bat'a vzame na delo in mu vsak teden odtrga nekaj zaslužka.

Pri razpravi je sodnik prečital tudi članek, ki ga je priobčilo »Jutro« v svoji 21. številki dne 26. januarja pod naslovom »Od babilonske uganke do napada na Bat'«. Mojster Ertl se je namreč pred izjeto fantastičnim idejam in začel izdajati brošure v nemščini in slovenščini pod naslovom »Babilonska uganke«. Zadeva je ta-

krat vzbudila precejšnjo pozornost tudi v Avstriji. Ertl je hotel rešiti svet pred težkimi posledicami dandanašnje babilonske jezikovne zmede. Zato je sestavil metodo, po kateri bi se narodni na podlagi številke popolnoma razumeli med seboj brez težavnega učenja tujih jezikov. To metodo je hotel po vsem svetu uveljaviti in izdal je za tiskanje svojih brošur težke tisočake in zabredel v dolgove.

Ko pa je s tem propadel, se je lotil poezije po svoje in je dal tiskati razne slovenske in nemške pesmice, za katere so šli zadnji denarji. Na sodnikova vprašanja, če je vse to res, je Ertl odgovoril: »Res je, gospod sodnik. Svetu sem hotel dobro, toda oni me niso razumeli.« Nato je začel pripovedovati in opisal je svojo trnjevo življenjsko pot. Sodnik ga je prekinil in razglasil sodbo, s katero je Ertl obsojen na 6 mesecev zapora, toda pogojno na 5 let. Glede odškodnine pa bo razpravljalo še civilno sodišče.

Zasebni tožitelj pri razpravi ni bil navzoč, Ertl sam pa tudi ni imel nobenega zagovornika.

Kralj krstni boter enajstemu sinu

Sv. Vid pri Ptuj, 1. aprila.

Zakonce Šostarič Avgust in Pavla, trgovca pri Sv. Vidu pri Ptuj, je Bog obdaril z obilnim naraščanjem. Pred kratkim se jima je rodil enajsti sin. G. Šostarič je zaposlil Nj. Vel. kralja, da bi enajstemu sinu kumoval. Kralj je blagohotno ustrege njegovim prošnji in je določil za svojega namestnika pujskega komandanta mesta majorja g. Mirona Sarca. Krst se bo izvršil na svečan način v ponedeljek dne 4. aprila.

Obratne težave celjske cinkarne

Celje, 1. aprila.

Danes je vodstvo Cinkarne, d. d. v. Gabrju, na daljše roke odpovedalo službo vsemu svojemu delavstvu in nameščentvu. Vendar to še ne pomeni, da bo obrat gotovo ustavljen, nego so razmere danes tako nejasne, da se ne ve, ali bo mogla cinkarna tudi v bodoče obratovati v istem obsegu kakor doslej. Upanje obstoja, da do popolne ustavitve obrata ne bo prišlo, ako bo podjetje le dobilo potrebna plačila sredstva za dobavo sirovin iz inozemstva. Obrat se sedaj vrši že v zmanjšanem obsegu.

75letnica ugledne narodne gospe

Braslovče, 1. aprila.

V ožjem krogu v Braslovčah bo praznovala 2. t. m. svojo 75letnico občje spoštovana in priljubljena ga. Pavla Vouška, vdova po dvornem nadsvetniku dr. Francu Voušku, znanem narodnem buditelju. Jubilarica, ki je iz ugledne Paurrove rodbine iz Braslovč, in njen pokojni soprog sta vzgojila v narodnem duhu tudi svoja dva sinova, ki zavzemata danes odlični mesti v javnosti. G. Franc je sreski načelnik v Kamniku, g. dr. Pavel pa okrožni zdravnik v Ribnici na Pohorju.

Ugledna slavljenka je navzlic svojim letom še vedno čila in neutrudno delavna. S svojo krepro voljo in svojim razumnim sprejemanjem življenjskih neizogibnosti je vedno zmagovala nad tegobami časa in je s svojo taložilno in blagodejno besedo tudi marsikomu drugemu pripomogla zopet do duševnega ravnotežja. V prejšnjih letih se je udeleževala aktivno pri vseh narodnih društvih, zlasti pri Družbi sv. Cirila in Metoda, Sokolu, akademskem društvu »Triglav« in še pri mnogih drugih kulturnih društvih. Se danes po svoji moči vneta podpira raznovrstna društva in je zlasti tudi napram siromakom vedno odprtih rok.

Zaradi svoje ljubeznivosti, zdravega humorja in trezne presoje življenja živa jubilarica splošno spoštovanje. Naj ji bo naklonjenih še mnogo zdravih let!

Dve žalostni izpred malega senata

Ljubljana, 1. aprila.

Pod predsedstvom s. o. s. g. Antona Mladica so se danes pred malim senatom vršile štiri kazenske razprave. Zaradi premoaga, ukradenega na železnici, je bil neki mlajši delavec, doslej še nezakazan, obsojen na 4 mesece strogega zapora, toda pogojno za eno leto. Nato sta sledili dve, za naše socialne in družabne prilike značilni razpravi.

Stara kri je zavrela

Pred sodnike je stopil majhen, košen, 65-leten drvar, Andrej Koželj, doma iz Spodnjih Gorij pri Bledu, obtožen uboja. Bil je 30. novembra lani, ko sta se pri posestniku Francetu Reklju stanujoča drvarja Koželj in Anton Primožič sporekla zaradi drv. Primožič je Koželju očital, da je napravil premalo drv. Beseda je dala besedi in stari Andrej je z nožem sunil Primožiča v zadnjo stran levega stegna tako, da mu je preneval izločevanje krvi. Primožič se je onesrečil. Prihiti so sosedje na pomoč. V sobi se je zbralo mnogo ljudi, toda nihče mu ni vedel pravi pomagati. Šele takrat Učar mu je rano za silo zatisnil, dokler ni prišel zdravnik. Potem so Primožiča nekaj dni zdravili doma in rana se je močno inficirala. Moral je oditi v ljubljansko bolnico, kjer so mu nogo amputirali. Zaman. 13. decembra je umrl.

Stari drvar Andrej je sodnikom kratko povedal: »Ni res, da sem ga jaz prvi udaril po glavi, kakor pravi očitnica. Drugače sem mu bil poznan. Sunil sem ga s tistimle nožem, ne pa s kuhinjskim. Delal sem kriko (jed iz sira in masti). Očital mi je, da sem napravil premalo drv. On me je prvi z roko klofnil.«

Državni tožilec pripomni: »Stara pretepaška kri vam je zavrela! Drvar Andrej je bil namreč v mladih letih hud pretepač in je že nekaj let predsedel v zaporih zaradi pretepa. Unesel se je šele l. 1913.

Pokojsnikov brat Nande je sodn. povedal: »Bral je dejal, da je premalo drv naredil. Andrej ga je sunil z nožem in pri tem zakričal: »Se nisi bil nič v vojski, boš pa sedaj!« Posestnik Florijan Reklj je povedal: »Dober dan, gospodje! Hočem prisiči, če hočete! Začela sta se štrajpati zaradi holcerije!«

Andrej je bil obsojen na dve leti robije in v izgubo častnih državljskih pravic za

Beli kot biseri, bodo Vaši zobje,

če si jih snažite zjutraj in zvečer z ODOL-zobno pasto. Izdeluje se jo iz najčistnejših snovi, ki ne morejo poškodovati litvini zob, dasi jih polirajo v lepo beloto.

Smrtna žrtev stare pištole

Moskanci, 1. aprila.

Prazniki so v pujskem okraju še dokaj mirno prešli, vendar niso ostali brez nesreč. Kakor drugod je tudi v našem okraju že stara fantovska navada streljanje ob velikonočnih praznikih z možnarji, pištolami in puškami. Pokalo je skozi tri dni neprestano kakor na fronti.

Tudi Franc Vajda, čevljarji pomočnik iz Male vasi pri Moskancih, je privlekel od nekdaj staro dvocevno pištole ter streljal z njo na velikonočno nedeljo. Z orožjem pa je tako neprevidno ravnal, da je obrnil pištolino cev, ki je bila polna, proti trebuhu. Tedaj pa se je pištole nenadno sprožila in je zadel strel mladeniča v trebuh ter mu raztrgal želodec.

Nesrečnik se je takoj ves krvav zgrudil na tla. Bil je prenehan na dom, kjer pa je že po nekaj minutah izdihnil. Vsaka zdravniška pomoč bi bila zaman. Pokojni fant je bil zelo priden in vreden in je njegova nesreča vzbudila splošno žalovanje.

Vlom v župniško kašo

Slovenjgradec, 1. aprila.

Odkar je umrl župnik Jurko, je župnišče v Starem trgu popolnoma prazno. Provizor g. Florvat, ki začasno upravlja župnijo, stanuje v kaplaniji, ki je od župnišča malo oddaljena.

To priložnost so izrabili neznanji vlomilci in so v pozni temni noči s silo odprli lesena vrata, ki vodijo v skedenj. Odtod so jo po hodniku ubrali do kašče, tam izdrli zamreženo okno in vdrli v kaščo, iz katere so odnesli okrog 7 mernikov žita in potem zopet izginili v temni noči.

Vlom je bil opažen šele drugega dne, nakar je orožništvo takoj pričelo intenzivno zasledovanje tatov. Splošno se meni, da vlomilci ne morejo biti od daleč. Razmere v župnišču so morale biti tatovom prav dobro znane, sicer bi se jim vlom ne bil tako dobro posrečil.

Velikanski krohot se je razlegal po dvorani! — Ljudje navdušeno pleskajo!

Feliks Bressart

slaviti komik je zopet junak dneva!

Oglejte si sijajno šaloigro

Izlet v življenje

Charlotte Susa

Vas bo s svojo lepoto očarala!

Trus van Alten

Vas bo stajano zabavala!

Ob 4., 1/8 in 9/4 zvečer.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Velik pomen ohridskih starin

Nemški arheologi sodelujejo pri raziskovanju zgodovinskih ostankov pri Ohridu

Beograd, 1. aprila.

Ponovno je »Jutro« poročalo o važnih zgodovinskih odkritjih v okolici Ohrida in tudi o tem, da je narodni muzej v Beogradu zaradi njih stopil v stike z nemškim arheološkim inštitutom v Berlinu ter da je direktor tega inštituta, dr. Willy Unverzagt, ki se že od nekdaj zanima za zgodovinske ostanke na našem ozemlju, obljubil sodelovanje berlinskega arheološkega inštituta pri nadaljnjem odkrivanju prastarih ostankov. Po dosedanjem odkritju od strani naših staroslovcev je že popolnoma dokazano, da se mora nahajati na področju med ohridskim in strumskim poljem mnogo dragocenih ostankov iz prastarih dob. Berlinski arheološki inštitut je po dosedanjih rezultatih, ki so jih dosegli naši arheologi, sklenil, da se bo udeleževal raziskovanj pri Sv. Erazmu pri Ohridu. To raziskovanje bo trajalo najbrž par let in je berlinski arheološki inštitut pripravljen kriti vse stroške.

Ravnatelj dr. Unverzagt je že prisel v Beograd ter je dal v društvu naših staroslovcev prav zanimive izjave glede sodelovanja nemških staroslovcev pri raziskovanjih na našem ozemlju. Za nemške učenjake so posebno važni že doslej najdeni prastari zgodovinski ostanki okrog Ohridskega jezera. Nadaljnja odkritja naj bi dokazala važnost Ohridskega jezera v borbah med Makedonijo, ilirskimi plemeni in Rumuni. Vse te borbe so se izvršile na tem področju, ki je bil za zmagovalce največjega pomena. Kdor je tu zmagal, je postal gospodar položaja. Nas v Nemčiji, je dejal g. dr. Unverzagt, zanima posebno zgodovina Ilirij, ker je ugotovljen ilirski vpliv daleč tja do lužiške oblasti v Nemčiji, kar spričuje po etimoloških ugotovitvah tudi imena raznih mest in rek v tej pokrajini.

Prva raziskovanja, pri katerih bodo so-

delovali nemški arheologi, bodo trajala do 25. maja in ko bo potem proučen ves material, bodo naši arheologi sporazumno z nemškimi določili nadaljnje etape raziskovanj.

Praznik Šentjakobčanov

Ljubljana, 1. aprila.

Ako kome pisali zgodovino povojnega dijaške kulturnega življenja v Ljubljani, ne bomo smeli prezreti tiste, danes za marsikatero tako romantične dobe, ki jo je napolnjevala dijaška dramatika. Preporočila ali JNAD Jadrana. Sprito tedanjega povojnega mrzlega ozračja je bila to resnično romantika: od dnevnega šolarstva k večernim vajam, iz puščobnega ljubljanskega mesta ven na deželo, na ljudske društvene pozornice. Pričelo se je z »Divjim lovem«, »Lepo Vido«. In potem veriga gostovanj: Vič, Logatec, Škofja Loka, Novo mesto, Kranj. Vrsta spominov, in v njih mladostnem svitu stona v ospredje igralska postava Ervine Wrischerjeve, ki je, kot slušateljica filozofske fakultete, stopila v akademske vrste in pričela nastopati na polju Talije v dramski sekciji JNAD Jadrana. V zadnjih letih pa se njena stvariteljskost prav posebno odraža na Sentiakobskem gledališkem odru. Dokaz: jubilej 100. predstave.

Na Sentiakobskem gledališkem odru, na tistem majhnem, intimnem prostoru, ki ga njegov fasadni lok nad šepetalcem domovanjem dela davniško domačnostnega in tu si prav živo predstavljamo igrane svojevrstne gledališke komade. Oblikovatelj bi jih moral prostor in ozračje. V glavnem pa bi bili to groteskni komadi minijaturno fantastični in izdelek spretnega teatarskega besednika kakor je na primer Leo Weismantel v Nemčiji. Ta besednik bi moral predvsem ves diletantizem

VSAT NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Domače vesti

* Promocija. V četrtek 31. marca sta promovirala na zagrebški univerzi za doktorja vsa zdravstva g. g. Slavko Oblak iz Logatca in Slavko Perko iz Novoga mesta. Miha Gabersček pa za doktorja prava. Čestitamo!

* Pevsko društvo »Jadranci« v Parizu. Kakor poročajo »Jugoslovanske pariske novine« je bilo v Parizu nedavno ustanovljeno Jugoslovansko pevsko društvo »Jadranci«. Novo društvo bo v službi nacionalne propagande v Franciji. Predsednik novega društva je dr. Aleksa Arnaudović.

* V madžarskem jeziku pisani mursko-soboški tednik »Mura Vidike« je po okroglo 10 letih obstoja prenehal izhajati.

* Novo glasilo gospodinj. »Zveza gospodinj« v Ljubljani je začela izdajati svoje strokovno glasilo »Gospodinja«. Namen lista je širiti med gospodinjami strokovno izobrazbo in organizirati jih na narodno-gospodarski podlagi. Prejeli smo pravkar izšlo prvo številko, ki je lepo opremljena (tudi s slikami) in je vsebina prav zanimiva za vsako gospodinjico. Članki so prav tehtni, razen tega pa je obilo pocenega gradiva za kuhinjo, stanovanje in družino. Glasilo bo izšlo desetkrat v letu in znaša celoletna naročnina za članice ZG 20 Din, za nečlanice pa 25 Din.

* Odprte in osekane koče in domovi SPD. Stanišča koča pod Triglavom, Triglavski dom na Kredarici in Koča pri Triglavskih jezerih. Vodnikova koča bo odprta in za slobodno osterbo.

* Revija »Zdravje« je ravno kar izšla v dvojni številki za februar in marec z naslednjimi zanimivimi vsebinami: Dr. Ivo Piric: Zima in zdravje; Ivo Lah: Gnezda in legla delavske tuberkuloze; Andrej Šavli: Za sanacijo naših vasi; dr. Karl Petrič: Bolezni kot posledica nesnage; O specijalistih; Glasnik higijenskih ustanov v dravski banovini; Prejemanje; Drobni ter Vestnik protituberkuloznih I. g. List, ki naj bi kot dober svetovalec v higijenskih zadevah ne manjkala v nobeni naši rodbini, izhaja enkrat mesečno in stane v Jugoslaviji za vse leto 30 Din, za Italijo 15 lir, za Ameriko pa 1 dolar.

* Orožniška komanda sprejme 10 oficirjev. Orožniška komanda sprejme v smislu odločbe ministra za notranje zadeve v pravičljivo službo deset rezervnih oficirjev v činu poročnika ali podporočnika glavnih redov vojske in mornarice. Pogoje za sprejem predpisuje člen 34. zakona o orožništvu. Prošnje za sprejem naj se predložijo komandantu orožništva najpozneje do konca aprila.

* Novi grobovi. V Kropi je v čestiti starosti umrla ugledna trgovka gospa Marija Pesjakova Pokopanih bo bodo danes ob pol 16. — V Ljubljani na Sv. Petra nasipu je umrla gospa Katarina Južina. Pogreb bo danes ob 14. — V Kostanjevici na Dolenjskem je po daljšem bolehanju umrla g. Josip Likar, kr. činar in p. K. večnemu podniku ga bodo položili danes ob 17. — V ljubljanski bolnici je včeraj umrla g. Janez Florjančič. Pogreb bo jutri ob 14.30 izpred bolniške mrtvašnice. Po daljši bolezni je umrla na Jesenicah v 42 letu gospa Jozefa Šmajdkova, soproga hišnega posestnika, ključavničarja in instalatorka. Pokojnica, ki je bila tiha mirna, blaga žena, je uživala v vseh slojih prebivalstva velik ugled. Pogreb se je vršil v četrtek popoldne ob zelo veliki udeležbi občinstva. — Boji pokolnim ohranjen lep spomin, žalostno naše iskreno sožalje!

* Beograd zgradi občinsko bolnico. Občinska uprava v Beogradu je sklenila, da zgradi občinsko bolnico za 7 milijonov dinarjev. Nova bolnica, ki se bo zgradila že letos, bo imela 150 postelj in kirurški in interni oddelki.

* Za napredek našega tujeskega prometa. Tujsko prometno društvo v Mostarju bo imelo jutri ob 3. popoldne v Požgančevi gostilni svoj občni zbor, od katerega pričakujemo poleg članov vsi domačini, da bodo sedaj ob pričetku sezone rešena važna vprašanja in da bo tako tudi naš kraj lahko dosegel še važnejše mesto kakor doslej v tujsko-prometnem pogledu. Društvo bo imelo na svoji razpravi zelo važne točke za povzdigo tujeskega prometa. Upamo, da se bo odločilo tudi o čimprejšnji dogovorni kopališču. To je zelo važno, ker ima že projekt sam to veliko hibo, da je kopališče predaleč od kraja. Posebna škoda bi bila, če bi se kopališče otvorilo prepozno. Ravno tako važno je, da se pred sezono popravijo najvažnejša pota in šetališča.

Zvočni kino Ideal

Samo

Siegfried Arno

se mora pojaviti na platnu in že zabuč vsa dvorana v glasnem smehu

ZA DOLŽINO NOSA

je vesela komedija, katero si mora vsakdo ogledati

Ob 4., 4/8 in 9/4 zvečer.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo:

1. čas opazovanja, 2. stanje barometra,

3. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10,

2. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm.

Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

1. aprila

Ljubljana 7, 759.1, 6.2, 9.0, mirno, 10, dež,

8.0; Ljubljana 14, 758.2, 8.8, 8.4, mirno, 10,

—; Maribor 7, 757.7, 6.0, 8.0, W3, 10,

—; Zagreb 7, 758.9, 9.0, 8.0, S1, 10, dež,

0.2; Beograd 7, 762.9, 8.0, 6.0, SE2, 7, —;

Sarajevo 7, 761.2, 11.0, 6.0, SSE4, 10, —;

Skoplje 7, 765.6, 6.0, 8.0, N2, 10, —;

Split 7, 760.5, 12.0, 9.0, SE6, 10, —;

Temperatura: Ljubljana 14.2, 5.0; Maribor 14.0, 4.0; Zagreb 16.0, 9.0; Beograd 12.0, 5.0; Sarajevo 15.0, 9.0; Skoplje 14.0, 4.0.

Sonce vzhaja ob 5.43, zahaja ob 18.27.

Luna vzhaja ob 4.16, zahaja ob 13.40.

Nogometne tekme

3. in 4. aprila

V nedeljo, 3. t. m. ob 16. prvenstvena ILIRIJA : ZELENICAR, Maribor — ob 14.15 predtekma SLOVAN : ILIRIJA B.

V ponedeljek, 4. t. m. ob 15.30 ILIRIJA : SK CELJE — ob 14. predtekma KOROTAN : ILIRIJA B.

Igrišče Ilirije. Ob vsakem vremenu.

gust, Leban Andrej, Humar Franc in Pizzulin Josip. Vsi so slubovali nad predpisano dobo let in imajo za seboj zanimivo zgodovino. Oče Potokar je znana osebnost kot jetniški vratar, ki je sprejel jetniške osebe ob vstopu v jetnišnico. Skoro vsi so službovali še na starem Zablju, dokler ni bila zgrajena sedanja justična palača. G. Pizzulin je bil med vojni dobo deljen na Grad, kamor so ob začetku svetovne vojne avstrijska oblast zaprla mnoge politične preganjance.

u. Pevski praznik. Naši pevski zbori ki so vključeni v Hubardovi pevski župi, bodo imeli v nedeljo 3. t. m. v dvorani Unione svoj vsakoletni koncert. Na koncertu nastopijo 16 pevskih zborov (7 izvenljudskih Loka pri Zidanem mostu Domžale, Trbovlje, Jesenice, Dolnji Logatec, Moste in Šiška pri Ljubljani.) 9 pa ljubljanskih). Program bo zelo raznolik in zanimiv. Obisk koncerta najtopleje priporočamo vsemu našemu občinstvu, ki se zanima za razvoj zborovskega petja v naših krajih. Koncert bo tudi važen zato, ker bo nekakša predtekma za veliko tekmo slovenskih pevskih zborov za časa prvega slovenskega glasbenega festivala ob bliskavih. Vstopnice od 30 Din navzdol so v predprodaji v Matični knjižarni.

u. Slovenska narodna pesem bo imela svoj koncert v soboto 3. t. m. Obilen spored bo izvajal ženski, moški in mešani zbor Ferijalnega saveza mariborskih srednješolcev pod vodstvom profesorja g. Vikičarja Svaljeva. Mariborski dijaki so svoj spored že parkrat odprli na raznih krajih z največjim uspehom. Prepričani smo, da bo njihov nastop tudi v Ljubljani vzbudil veliko zanimanje. Vstopnice od 20 Din navzdol so dobe v Matični knjižarni od danes naprej.

u. Tovarši, Preporodaši! Danes ob 15. se bo vršil v društvenem lokalni prvi redni članski sestanek. Tu bo lahko vsak Preporodaš izrazil svoje misli in želje o bodočem delovanju društva, zlasti pa kulturno-znanstvene sekcije. Ni treba naglašati, kolike važnosti je tak sestanek, zato je nujna dolžnost vsakega Preporodaša, da se ga točno in zanesljivo udeleži. Vabljeni so tudi člani starejšine organizacije. Jutri se bo v primeru lepega vremena vršil društveni pešizlet na Smarno goro. Zbiralnice je v društvenem lokalni. Odhod točno ob 10. popoldne. Udeležite se izleta v čim večjem številu.

u. Rezervnim oficirjem! Pododbor UHOER opozarja vse rezervne oficirje na današnje akademsko-jadranske straže v Unioni ter jih prosi, da se je udeležijo v čim večjem številu. Obenem poziva vse rezervne oficirje na zanimivo in aktualno predavanje komandanta divizije div. gen. g. Bogoljuba Ilča. Predavanje bo skupno za aktivne in rezervne oficirje v torek 5. t. m. ob 20.30 v veliki dvorani Kazine v I. nadstropju.

DANES ZVEČER

vsi na

slavnostno
AKADEMIJO
JADRANSKE STRAŽE
V UNIONU OB 20. URI
4031

Prva številka »Slovenskih poti«:
MIŠKO KRANJEC

Težaki

je pravkar izšla pri

TISKOVNI ZADRUGI

To je povest iz Prekmurja, ki jo je napisal mladi, mnogo obetajoči pripovednik.

Brata Naglič

Ekspert čevljev

Ziri nad škofjo Loko

Najtrpežnejši smučarski čevlji in gojzerice.

Zahtevajte cenike! Trgovci popusti!

Med. univ.

Dr. Gvido Debelak

je pričel ordinirati ob 11. do 12. in ob 2. do 4. popoldne

DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 15.

(Kavarna »Evropa«).

Diaternija, višinsko sonce in Sollux.

TELEFON 27—29. 4008

Ako Vam je PRIJETNO

Imeti lepo elegantno obleko

— dobro in poceni, nabavljajte

blago za vse vrste oblačil

v specialni trgovini

NOVAK, Ljubljana,

KONGRESNI TRG 15

nasproti nunski cerkvi

u. Organizacija diplomiranih tehnikov vabi članstvo na poslovilni večer odhajajočih tovarišema Nedeljku in Čermaku danes ob 8. zvečer v salonu gostilne »Sokol«.

u. Prosvetno in izobraževalno društvo »Zorac« v Šiški. Članski sestanek bo v nedeljo ob 10. popoldne v društvenih prostorih (Janševa 14). Predaval bo tovariš F. Gar. Pridite!

u. Ljubljanski Sokol ponovno opozarja in vabi na svoj današnji družabni večer, ki bo ob pol 9. zvečer v restavracijskih prostorih »Zvezde«. Prihodno soboto 9. t. m. pa bo ob pol 8. zvečer v Narodnem domu naračajska telovadna akademija, na katero opozarjamo in vabimo vse prijatelje naše sokolske mladine.

u. JAD Triglav. Vsi tovarši, ki se mislijo udeležiti ekskurzije v Prekmurje, naj pridejo v nedeljo točno ob 7. zjutraj na kolodvor. Vožnja je četrtna. — Odbor.

u. Sokol Ljubljana II. prireditelji drevi ob 20. na realni predavanju profesorja g. Draga Stepišnika o današnji Evropi. K zanimivemu predavanju vabimo sokolsko članstvo in drugo javnost.

u. Vičani se dobro zavedajo, da je nepriljen smeh pol zdravja, zato tudi zagotovo posetijo jutri ob 20. burko »Pred poroko«, ki jo na splošno željo ponovi Sokol na Viču. Da bo med odmori krajši čas, bo igral radio-jazz.

Vlažno vreme povečuje nevarnost pogibelji zaradi prehlada. Te nevarnosti infekcije vas obvarujejo okusne

Dobivajo se v vseh lekarnah. Cena malega zavojčka Din 8, velikega zavojčka Din 15

u. Vloge v zemljiški knjigi. V četrtek popoldne so v zemljiški knjigi ljubljanskega okrajnega sodišča dosegle vloge točno številko 1700. Vloge se nanašajo na najrazličnejše zemljiškoknjižne transakcije. Največ je hipotek, ki dosegajo v prvi četrtini tega leta približno 10 milijonov Din.

u. Osrednji protituberkulozni ligi je poklonila Zveza blaginjskih zdravnikov v Ljubljani namesto venca na grob blagopokojne gospe matere komisarja g. Ivana Tavčarja znesek 200 Din, za katere se liga najiskreje zahvaljuje.

u. Namesto venca na krsto g. Franke Tavčarjeve, matere g. komisarja OUZD, je daroval uradništvo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev Osrednji protituberkulozni ligi 400 Din in mestnemu socialno-političnemu uradu za brezposelne 400 Din.

u. Neposredni krojač. Franciška K., soproga železničarja, se je pred tedni zaslusila pri krojaškem pomočniku Ervinu S. ki je tedaj stanoval na Galjevi in mu izročila v popravilo in čiščenje 1500 Din vredno moževsko obleko. Ervin pa je kmalu nato neznanom izgubil in z njim tudi obleka. Oškodovanca se je navedel zahtevati po pomoč na policijo, kjer pa je na svojo žalost izvedela, da je iskan! krojaček policiji že znana prikažen, ki ima na vesti več raznih nemarnosti.

u. Otroške oblečke, predpasnike in damsko perilo kupite najceneje pri Albinu TURKU, Prešernova ulica 43.

Iz Celja

u. Stavbna zadruga državnih uslužbenec v Celju je imela v četrtek zvečer v rdeči sobi Narodnega doma občni zbor, ki ga je vodil načelnik profesor g. Mravljak. Počel je poročilo o delovanju zadruge v preteklem letu, nato pa je opisal ves razvoj zadruge od 1. 1911 do danes, ko praznuje zadruga na skromen način 20-letnico svojega plodovitega obstoja. Današnja uprava je prevzela zadrugo v svoje roke šele 1. 1919 od bivšega avstrijskega nemškega uradništva, ki jo je ustanovilo pred vojno z državno pomočjo. Zahvali se je posebno celjski občini in Mestni hranilnici, ki sta razumeli lepe cilje zadruge in ji z vso naklonjenostjo omogočili uspešen razvoj. Mestna hranilnica je omogočila z razvojem dvamilijonskega posojila po izredno nizki obrestni meri zidavo stanovanjskih hiš 14 zadrujarjem. Soglasno sta bili odobreni poročili davčnega kontrolorja g. Čvarteha o računskem zaključku in delu odbora in šolskega upravitelja g. Bizjakarja kot zadrugega gospodarja. Zadruga šteje danes 97 članov in upa, da bo kmalu prekoračila številko 100. Čisti dobiček iz preteklega leta je bil razdeljen posameznim fondom, nekaj prispevkov pa so dobila tudi celjska humanitarna društva. V smislu pravi je morala izstopiti tretjina članov odbora, ki pa so bili ponovno soglasno izvoljeni. Pri slučajnostih se je obravnavalo vprašanje podaljšanja odplačila posojila za vse člane na 20 let. Dalje je bilo sklenjeno, da se bo interveniralo v Beogradu glede posojil iz katerega fonda v državni upravi. Doseči bo tudi treba uvrstiti Celja v I. draginjski razred, ker je življenje v Celju dražje kakor v Ljubljani in Zagrebu. Naposled so zborovalci razpravljali še o potrebi skupnega nastopa vseh stanovanjskih najemnikov za zadostno znižanje stanovanjskih najemnin.

u. Celje je obiskalo v preteklem mesecu skupno 648 tujcev (539 Jugoslovancev, 47 Avstrijcev, 23 Čehoslovakov, 14 Nemcev, 8 Italijanov, 4 Madžarji, 3 Rusi, po 2 Španca in Danca in po 1 Anglež, Švicar, Rumun, Poljak, Grk in Afričan.) Po poklicu so bili tujci: 222 trgovskih potnikov, 162 uradnikov, 123 obrtnikov, 25 delavcev, 7 industrijev, 6 odvetnikov, 3 zdravnikov in 2 dijaka, dočim je bilo 98 tujcev brez poklica.

u. Naraščanje brezposelnosti v Celju. Statistika brezposelnosti pri tujakih ekspozituri borze dela beleži v zadnjih 10 dneh znaten porast. Včeraj je znašalo število brezposelnih 117, od teh 970 moških in 147 žensk. V zadnjem desetdnevju je naraslo število brezposelnih klub 33 uspešnim posredovanjem zaposlitve za 22 oseb.

u. Celjske trgovine bodo na praznik 4. t. m. ves dan zaprte.

u. Za naše primorske brate, ki so morali zapustiti rodno grudo, mora skrbeti tujakinja »Sotac«, ki prirodi drevi ob 20 v vseh gornjih prostorih Narodnega doma družabni večer z obilnim spredom. Pričakuje se, da bo udeležba polnoštevna in Celja in celjske okolice. Velika misel bratstva in skupne bolesti mora združiti da.

Gospodom naredimo

po meri elegantne obleke, površnike iz pravkar dosepih modnih vzorcev angleškega in češkega blaga.

FRAN LUKIČ

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 9.

nes vse brez razlike v eni sami enotni želji: Pomagati bratom naše krvi! Začetek ob 20.

u. Mestni gremij trgovcev v Celju obvešča člane, da bodo vse nove tiskovine, ki jih predpisuje novi obrtni zakon za prijavo obrti, dostavljene članom v najkrajšem času.

u. Glas iz občinstva. Prejeli smo: Celjani smo se že tako navadili javnega veličanja našega lepega Celja, da z lastnimi očmi več ne vidimo drugega kakor samo lepoto. Tako prilično vsaj poročajo naši časopisi, dočim vidimo ob glavni cesti Celje-Vojnik pri cerkvi sv. Maksimilijana vso gniblo, ki jo Celje sploh promore. Tu sem se dovaža vse, kar sploh smrdi in dela nesnago, ki se kopije v različnih smetiščnih jamah in smrdljivih kletah. Med drugim se vidi v prvi vrsti pepel, premogovni prah, kurje perje s kurjimi glavami in kremplji, katere psi prav pridno prenašajo, dalje pasja dlaka, začaje kože, oslodele kosti, crknjene podgane, različna razbita posoda, stare čunje in še bogveidi kdaj. In vsega tega čuvary našega lepega Celja ne vidijo; pač pa to vidijo številni tujci, ki se vozijo mimo in pa oni domačini, ki morajo ta smrad volati.

u. Celjska okoliška občina bo oddajala svoja zemljišča (njlve) pri okoliškem pokopališču v zakup v nedeljo 3. t. m. ob 14. na licu mesta.

u. Mestni kino bo predvajal drevi ob pol 21. kriminalni zvočni film »Mc (Dis-seldorfski vampir)« v režiji Frica Langa.

Iz Maribora

u. Mestni svet je na svoji zadnji seji podelil naslednja gradbena dovoljenja: Zadnji »Zadružni dom« za preureditev prvega nadstropja pritlične stanovanjske hiše in dvorišnega posojila v Gozdarski ulici 10, Josipu Plemlju za nadgradnjo in adaptacijo dvorišnega posojila na Koroški cesti 27, Ani in Ivanu Nachtigalu za gradnjo pritlične stanovanjske hiše v Nedeljkovi ulici, Rozalji in Ivanu Majerju za gradnjo pritlične stanovanjske hiše v Metelkovi ulici, Amalji Hobacher za visoko pritlično stanovanjsko hišo in gospodarsko posojilo v Kraljeviča Marka ulici in Matiji Kosu in Barbari Jager za ureditev lokalo v Masarykovi ulici.

u. Obsevalno in tujstvo prometno društvo za mesto Maribor in okolico bo imelo svoj letošnji občni zbor v torek, 5. t. m. ob 20. v restavracijskih prostorih Grajske kleti.

u. Obsevalno društvo za magdalenski okraj ima svoj redni občni zbor drevi ob 20. v gostilni Friedman, Tržaška cesta 1, z običajnim dnevnim redom.

u. SO »Napredek«. Na praznik Martijana oznanjenja 4. t. m. bo predaval v Narodnem domu ob 10. popoldne tovariš Novak. Tema: O nas samih. Zaradi aktualnosti predavanja se pričakuje številna udeležba.

Naznanilo!

Slavemu občinstvu javljam, da sem

danes prevzel hotel

»MARIBORSKI DVOR«

v palači Pokojniškega zavoda in

bom mogel s svojo dolgoletno prakso

zadovoljiti vsakršno zahtevo v

svoji stroki. 4484

TOMO MAJER.

u. Hotel »Mariborski dvor« v palači Pokojniškega zavoda na Kralja Petra trgu je prevzel v najem bivši večletni restavrat na glavnem kolodvoru g. Tomo Majer.

u. Razstava dobivkov za sokolsko tombolo je do nedelje popoldne v garaži hotela »Oreok«. Podprite akcijo za sokolski dom v Mariboru in kupite tablice!

u. Mariborski smučarski klub ima svoj letošnji občni zbor 14. t. m. ob 20. v ložnici sobi pri »Oreku«.

u. Z vrelo smolo se je opeknel v loži prepoilnici včeraj popoldne delavec Anton Sagadin od Sv. Marjete na Dravskem polju tako hudo, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnico.

u. Dolgoprestrež je neopaženo obiskal v sredo popoldne stanovanje poštne uradnice Minke Stamočeve Ob železnici in ji odnesel ročno torbico z nekaj denarji, zlat prstan in zlato veržico in skupni vrednosti 700 Din. Stamočeva sumi neko žensko, ki je postopala okrog njenega stanovanja.

Iz Kranja

u. Glasbena šola ponovi spevoigro »Sirota Jerica« jutri ob 4. popoldne.

u. Dražba gramozja se bo vršila v torek 5. t. m. ob 8. v pisarni sreskega cestnega odbora za ceste: Medvođe - Mavčice - Labore, Kranj - Benica, Tacen - Smlednik - Trboje - Kranj, Šk. Loka, Visoko - Šenčur - Vodice, Kranj - Suha, Smednik - Smlednik - Trboje in za dovoljeno cesto k železnici postaji Kranj. Interesente opozarjamo, da prineso s seboj potrdilo o plačanih davkih in 10 odst. karcije.

u. Sportniki. Vsi oni, ki imajo veselje do sporta, naj se udeležijo nocojšnjega sestanka, ki se bo vršil ob pol 9. v knjižnici dvorani Narodnega doma. Ustanoviti se misli nogometno in hazensko sekcijo. — Vabljeni vsi prijatelji sporta.

Z Jesenic

u. Gledališki odsek Sokola na Jesenicah ponovi drevi ob 20. v nedeljo 3. t. m. ob pol 15. opere »Ptičar« ob znižanih cenah.

Iz Radeč

u. Krajevna organizacija JRKD. Nedavno se je vršil pri g. Hallerju ustanovni zbor krajevne organizacije JRKD v Radečah. Zupan g. Polanc Anton je otvoril sestanek in orisal pomen nove vsedržavne stranke. Po udeležbi je bilo potrebno zatrei nesložnost, ki se je vedno ovira resno delo v našem okraju. Poročal je, da je v dveh dneh prijavi pristop k stranki nad 120 oseb, kar je zelo lepo število. Upati je, da ne bo v kratkem

Zna v naši dolni mli enega polnoletnega državljan, ki bi ne bil član organizacije. Obsojenci vredno je, da mnogo Radečanov, ki so sicer podpisali pristopno izjavo, ni prišlo na sestanko. Sledilo so volitve odbora. Izvoljeni so bili: za predsednika Polane Anton, za podpredsednika dr. Matko Karel, za tajnika Pečnik Ivo, za blaginjaka Klopčič Ignac, v odbor: notar dr. Jerob Peter, Halter Zane, Moser Albert, Černe Franjo in Trepečnik Bogomir starejši, vsi iz Radeč; Martinšek Ivan (Vrhovo), Martinšek Janez (Svibno), Bau Dominik (Jagnjenca), Burke Leopold (Vrhovo), Strnad Alojz (Brunk) in Kramar Ivan (za papirno Njivice); za dopisnika je bil izvoljen Trepečnik Bogomir mlajši; v nadzorstveni odbor so bili izvoljeni: Premereš Robert, Kuhar Zdravko in Lindtner Robert. Letna članarina znaša 3 Din. Izvoljeni odbor nam je v garancijo, da bo organizacija res delovala.

Iz Litije

— Iz sreske organizacije JRKD. Pisarna sreskega odbora JRKD dobiva že iz mnogih krajev litijskega sreza razveseljeva poročila o delu za organizacijo stranke. Po sklopu in po navodilih na zadnjem sestanku zastopnikov iz vsega sreza naj krajševni čim hitreje stranke pohite za organiziranjem krajevnih organizacij. Redna ustanovna skupščina sreskega JRKD bo najbrže v nedeljo 8. maja v Litiji. Posamezne krajevne organizacije naj skličejo ustanovne občne zbornice najkasneje do 20. t. m.

— Litijški sreski čestni odbor je razpisal za to nedeljo 3. t. m. ob 8. licitaciji za posipanje cest v občinskih pisarni na Vah. V postvo pridejo ceste: Konj - Hotič - Vače - Moravce, Mačkova - Brdo, Dašnik - Litija, Lukovica - Moravce - Peče. — Prav tako v nedeljo bo licitacija za izdelavo, dovoz in posip gramoza na cestah Litija - Poganik - Slepina in Dašnik - Ribče - Vernek pri g. Lušetu v Ribčah ob 14.30.

Iz Trbovelj

— Delavski shod. Danes ob 16. priredi KSZ v Portorjevi dvorani delavski shod, na katerem bo poročal g. dr. Joža Bohinjec iz Ljubljane. Na dnevnem redu bo poročilo o intervencijah glede redukcij in praznovanja.

— Jubilej. Tukašnji organist g. Mihael Ličar je na letošnjo veliko noč zapel v tukašnji farni cerkvi 40-letje. G. Ličar, ki je oče znanega klavirskega umetnika profesorja g. Cirila Ličarja, je star delavcu na glasbenem polju. K njegovi jubileju mu iskreno čestitamo. Na mnoga leta!

— Poročilo se je učitelj g. Božič Adalbert z učiteljsko gđ. Kmetovo iz Prekmurja. Mlademu paru iskrene čestitke!

— Nogomet. V nedeljo 3. t. m. se bo ob 16. odigrala prvenstvena tekma med SK »Dobrono« in SK »Trbovlje« na igrišču SK »Trbovlje«, v ponedeljek 4. t. m. pa ob istem času na igrišču SK »Amaterji« prvenstvena tekma med SK »Amaterji« in SK »Retje«. Pri obeh prvenstvenih tekmah se bosta odigrali tudi predtekmi. Vsi klubi pozivajo občinstvo, da se ponaša na igrišče sportno in ne povzroča nikakih incidentov, ker se bo v nasprotnem primeru proti razgrajenim postopalo v smislu medklubskih sklepov.

Iz Hrastnika

— Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva priredi predavanje na Marijin praznik 4. aprila na Praprotnem. V primeru neugodnega vremena in ako bi bila tla še pokrita s snegom ali vlažna, se bo vršilo predavanje v deški šoli. V vsakem primeru je zbirališče ob 3. pred šolo.

— Ktno Narodni dom predvaja danes in jutri Metro-film »Črni konjeniki«. — Igra »Gospa ministrovka« se bo uprizorila na

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.
Sobota, 2.: Kar hočete. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 3. ob 15.: Jubilej. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Nekdo. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 4.: Zdravnik na razpotju. Izven. Znižane cene.
Torek, 5.: Zaprtlo.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.
Sobota, 2.: Sevilski brivci. E.
Nedelja, 3. ob 15.: Oj ta premljena ljubezen. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Cavalleria rusticana. Glumači. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 4. ob 15.: Trije mušketirji. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Materinski dan. Izven.
Torek, 5.: Zaprtlo.

★

Ljubljanska drama. Valentin Katajev, znani sovjetski pisatelj in dramatik, je avtor »Kvadrature kroga« prihodnje novitve v naši dramati. Snov je zajeta iz življenja današnje sovjetske mladine in kot taka izredno zanimiva. Delo, ki je doživelo po vsem svetu nebroj uprizoritev, se igra v Moskvi nepretrgoma že tretje leto. Za vse, ki se zanimajo za moderne ruske drame, bo to delo izredno zanimivo. Premijera bo konec prihodnjega tedna.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Začetek ob 20.15.
Sobota, 2. aprila: Ljubezen sedemnajstletnega. Premijera. Stoti nastop gđ. Ervine Wischerjeve.
Nedelja, 3.: Ljubezen sedemnajstletnega.

★

Danes in jutri uprizori Sentjakovski oder prvič v sezoni prekrasno Dreverjevo dramo »Ljubezen sedemnajstletnega«, ki je bila uprizorjena z velikim uspehom na vseh svetovnih odrih. Pri današnji premijeri proslavi svoj stoti nastop odlična članica odra Ervine Wischerjeve. Njene izborne kreacije so ji pridobile izredno velik krog častilcev. Vabimo vse naše prijatelje, da se udeležijo današnjega praznika na Sentjakobskem oderu. — Jutri bo prva repriza te briljantne drame. Vstopnice se dolo v trgovini g. Milosa Karmičnika na Starem trgu in od pol 20. pri večerni blagajni. Igra je režiral Miran Petrovič, ki igra tudi naslovno ulogo. Pri predstavi pa sodeluje skoro vse ansambel odra. Pohištvo je dal iz prijaznosti na razpolago g. Karlin.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.
Sobota, 2.: Kaverna. D.
Nedelja, 3. ob 15.: Viktorija in njen huzar. Znižane cene. — Ob 20.: Travljava. Goslovanje ge. Tinke Wesel - Polla.
Ponedeljek, 4. ob 15.: Trije vaški svetniki. Znižane cene. — Ob 20.: Zemlja snehlaja. Znižane cene.

Jutro dolžnikom bankovinskega društva šole v nedeljo 10. t. m. v Narodnem domu.

Iz Novega mesta

— Zelozičarska jubilejna knjižnica v Novem mestu, bo imela jutri ob 14. v svojih društvenih prostorih svoj tretji redni občni zbor.

— Koncert sokolskega orkestra v Novem mestu. Drevo ob 20. priredi salonski orkester Sokola v svoji dvorani zanimiv koncert pod vodstvom večšega kapelnika g. Sproca. Med drugimi se bosta predvajali velika fantazija iz opere »Aide« in fantazija iz opere »Zidovke«. Da bo koncert še bolj zanimiv, je priobčil orkester tri člane orkestra ljubljanske opere, gg. Korošca Slavka (flavta), Janka Gregorca (klarinet) in Vilijama Hauka (fagot), ki bodo sodelovali na tem večeru in bodo nastopili tudi samostojno s komornim pihalnim triom, kakršnega v Novem mestu do sedaj še nismo slišali. Kaj je komorna glasba? V komorni skladbi svira vsak glas vedno le en glasbenik, ker komorni slog izključuje vsako večkratno zasedbo glasov. Zato so komorne skladbe bistveno drugačne kakor orkestralne ali zborovske. Ker bo koncert nudil res umetniški užitek, pričakujemo polnoštevilne udeležbe.

— Zelozičarska jubilejna knjižnica bo imela tretji redni občni zbor v svojih društvenih prostorih 3. aprila ob 14.

— Občni zbor pododbora Društva kmetijskih fantov in deklet se je vršil te dni pri g. Murnu na Bregu. Zborovanja so se udeležili delegati posameznih društev iz vsega okraja. Izvoljen je bil nov odbor. Predsednik je g. Šcher iz Toplice in tajnik g. Lado Klinc iz Gornjega polja.

Iz Konjic

— Sreska hranilnica v Konjicah je po večletnem gerentstvu sedaj vendarle dobila zopet svojo redno upravo. Imenovani so v odbor: dr. Rudolf Ivo, odvetnik, mag. ph. Prorazil Vaclav, oba iz Konjic; Bukovnik Janez, župan in gostilničar iz Vrhov; Hasenbichel Bogomir, posestnik; Jerob Rado, notar in župan, oba iz Konjic; Konec Pavel, posestnik in župan iz Prelog; Košir Anton, posestnik in mlinar iz Loč; Kotnik Ignac, lesni trgovec iz Vitanja; Kovše Ivan, posestnik in župan iz Skomarja; Mauher Ferdinand, trgovec iz Boharice; dr. Mejak Ervin, odvetnik iz Konjic; Mlakar Ivan, posestnik in gostilničar iz Laž; Petek Anton, trgovec iz Konjic; Senica Josip, posestnik iz Tepanja; Stopar Josip, posestnik in gostilničar iz Oplotnice; Vrhovšek Ciril, trafikant; Zdobov Jožef, oskrbnik in Zore Franca, trgovec, vsi iz Konjic. Na seji 24. t. m. je bil izvoljen za predsednika mag. ph. Prorazil Vaclav, za podpredsednika pa dr. Rudolf Ivo. V ravnateljstvo hranilnice so bili izvoljeni: Petek Anton kot predsednik, dr. Rudolf Ivo kot podpredsednik, dalje kot člani: Hasenbichel Bogomir, Jerob Rado, dr. Mejak Ervin, Prorazil Vaclav, Vrhovšek Ciril in Zore Franca.

— Lutkovna predstava Sokola »Gašperček« po besedilu bo v soboto 2. aprila ob 20. in v nedeljo 3. aprila ob 15. v Narodnem domu v Konjicah.

Iz Ptuj

— V nedeljo nastopijo na slavnostnem koncertu Glasbene Matice v Ptuj gošalnik kvarteta Glasbene Matice, mladinski zbor Matice pod vodstvom ravnatelja g. Logarja, mešani zbor Matice pod vodstvom profesorja g. Sedlbauerja, dva klavirska gojenca Matice in mestna godba. Vsestranski sporred naj nudi pregled delovanja Glasbene Matice v prvem desetletju obstoja. Med sporedom bosta predavala profesor Fran Ališ o zgodovini mesta Ptuj in magister. Bogo Orožen o zgodovini glasbene šole Glasbene Matice v Ptuj. Koncert bo prenašala ljubljanska radijska postaja. Pričetek bo točno ob 20. Udeležite se prireditve polnoštevno!

— Zadržna elektrarna je pričela izplačevanje 6% obresti na deleže in naj člani denar dvignejo pri zadržni blagajni.

— Druga pismena licitacija za dobavo 730 m³ lomljenega kamna za regulacijska dela na reki Dravi v občini Stojncih bo 5. aprila ob 11. dopoldne v pisarni sreskega cestnega odbora v Ptuj.

— Pretep do nezvesti. Te dni zvečer sta napadla Kolednika Jožeta, viničarjevega sina iz Slatine, pred domačo vasio Milosič Jakob in Brodnjak Anton, posestnika sinova iz Velikega Okčja. Začela sta ga brez vsakega povoda obdelavati z nožem ter mu prizadejala več ran na glavi in po telesu, tako da je nesrečnik obležal nezvesten. Poškodovanca so morali prepeljati v ptujsko bolnico. Poškodbe so tako hude, da Kolednik prve dni po prevozu v bolnico ni mogel govoriti.

Iz Prekmurja

— Proračunska seja občine Murske Sobote se je vršila 24. marca. Proračun je sestavljen v znamenju skrajne štednje in je debata občinskih odbornikov bila pri vsaki postavki živahna. Skupni izdatki znašajo 671.910 Din in prav toliko dohodki. — Najbolj je bila skrbena postavka za šolstvo in prosveto. Ta postavka pa bo takoj zopet normalna, kakor hitro se sedanje gospodarske razmere izboljšajo.

— Predavanje. V nedeljo 3. t. m. ob 11. bo predaval v murskosobotskem Sokolskem domu g. dr. Cermeš iz Ljubljane o življenju in trpljenju primorske mladine. — Predavanje priredi Narodna odbrana.

— Enodnevni tečaj za oskrbovanje sadnega drevja. Podružnica Vinarskega društva v Dolnji Lendavi priredi v sredo 6. aprila za učence kmetijskega nadolžnišča enodnevni tečaj za oskrbovanje sadnega drevja. Tečaj se bo vršil na posestvu g. Magdiča v Doljenskih dolinah. Nadaljevalne šole v Črensovcih, Dolnji Bistrici, Lipovcih, Dokleževcih, Petiševcih, Pincih, Dolnji Lendavi, Mostju in Veliki Polani naj vsaka pošlje na tečaj vsaj nekaj učencev. Vsak posestnik naj po možnosti prinese s seboj drevesne škarje in žaglico. Pridejo naj le tisti, ki bodo ostali ves dan na predavanjih in vajah. Tečaj se bo pričel točno ob 8. zjutraj in bo trajal do večera. Za hrano bo skrbel vsak tečajnik sam. Tečaj bo vodil sreski kmetijski poročevalec.

— Kmetijski nadolžniški tečaj v Pucovcih, ki ga je z velikim uspehom vodil tamonjski šolski upravitelj g. Titen Jožko, se je te dni zaključil. Zaključne slovesnosti sta se udeležila poslanec g. Benko in murskosobotski župan, notar g. Koder.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Gospodarstvo

Prvi dan proste trgovine s pšenico

»Službene Novine« od 31. marca objavljajo zakon o prometu pšenice, ki je stopil z dnem objave tudi v veljavo. Istočasno so prenehali veljati zakon o izvozu in uvozu pšenice od 4. julija z vsemi naknadnimi predpisi in zakon o prodaji pšenice v državi od 4. septembra preteklega leta z vsemi pravilniki in naredbami. Novi zakon o prometu pšenice pravi v § 1., da je trgovina z žitom v kraljevini Jugoslaviji prosta, dočim ostaneta izvoz in uvoz pod državnim monopolom in bo država to pravico izvajala preko Privilegirane izvozne družbe.

Z 31. marcem je nastopila torej popolna prostost v trgovini s pšenico v okviru državnih mej, odpadle so vse omejitve glede nakupa in prodaje, odpadla je dolžnost kupovanja pšenice od strani mlinov pri Privilegirani izvozni družbi in s tem tudi plačevanje doplačila, ki je doslej znašalo 70 Din pri meterskem stotu. Odpravljene so vse dosedanje ovire v prometu, med drugim tudi kontrolne knjige in kontrolne plosbe, ukinitvena pa je tudi delitev mlinov v trgovske mlince in mlince na merico, kar je izzvalo zlasti v dravski banovini mnogo težav, ker je obstoj slovenskih mlinov ozko povezana s poslovanjem v obeh panogah, to je v mletju za merico ali plačilo in v mletju za lasten račun. Odsloj je mogla zopet pri nas prikupljena zametna žita za tipizirano moko, kmetu pa je dana znova možnost, da pusti mleti svoje pšenice po lastni volji tudi v tipizirano moko in ne samo v enotno, odnosno zmerno moko. Odpadle so še mnoge druge neprilike in že prvi dan prostega prometa je pokazal, da je v kratkem pričakovati znatno znižanje cen tako moki in kruha.

Padec pšeničnih cen

Včeraj je na novosadski žitni borzi po dolgem presledku prvokrat prosto notirala naša domača pšenica. Cene, ki so bile tu zabeležene, so precej nižje kakor pa so bile doslej pod žitnim režimom. Baška pšenica je včeraj notirala 133—136 Din za meterski stot, najboljša potiska pšenica pa 138—140 Din. Doslej je na lici mesta v Vojvodini stala baška pšenica z doplačilom vred 235—245 Din za meterski stot. Za mlino se je torej pšenica pocenila za preko 100 Din pri meterskem stotu. Kako se bo cena pšenice nadalje razvijala, je danes še težko reči. Upoštevati pa je treba, da so danes zaloge pšenice v mlinskih naravnost minimalne, ker se noben mlin ni hotel zalagati z drago pšenico pred uveljavljanjem novega zakona. Zato ni dvoma, da bo vsaj prihodnje tedne znatno povpraševanje po pšenici od strani mlinov, ki ne bodo potrebovali novega blaga samo za zopetno napolnjenje povsem izpranih zalog, temveč tudi za večjo potrebo dnevne produkcije, kajti tudi trgovina z moko je v zadnjih tednih opustila vsak nakup moke, da ne bi prišla v novi prosti režim z večjimi zalagami in je pričakovati, da bodo vsi mlini prav močno zaposleni z mletjem za zopetno zalaganje trgovine.

Moka bo za 1 Din cenejša

Tudi notacija moke je bila z večerajšnjim dnem občutno znižana. Moka se je pocenila za preko 1 Din pri kilogramu. Na novosadski borzi je včeraj notirala baška in banatska moka številka »0« 245—250 Din za kilogram, dočim je doslej notirala 3.60—

3.80 Din. Cena moki številka 5 je padla od 3.05—3.15 na 2.05—2.15 Din. Le otrobi so zaradi razmeroma visoke cene koreze nazadovali v ceni le od 9.25—9.50 na 8.75—9.00 Din. Tudi za moko se bodo prave cene šele časoma izkristalizirale. (Podrobne cene o večerajšnjih notacijah objavljamo na drugem mestu med tržnimi poročili.)

Ves trg kaže danes še nekako neorientiranost, kar je razumljivo, kajti prosta kupčija ne more po ukinjenju dosedanjega režima na mah zopet najti prave baze za cene. Pri tem pa je treba upoštevati, da je navzlic prosti trgovini dana ceni pšenice tudi sedaj gotova meja nazgor in navzdol. Navzgor je cena omejena s tem, da bo država do 1. julija t. l. kupovala pšenico lanskega pridelka za izvoz še po ceni 160 dinarjev za metrski stot in bo tako kupljeno pšenico plačala polovico v gotovini, polovico pa v bonih, ki morajo biti izplačani do 31. decembra 1932. Kakor znano, so vsi naši presežki pšenice prijavljeni v nakup Privilegirani izvozni družbi, na kateri trdijo celo, da je prijavljeno še mnogo več, kakor je dejanska pšenica na razpolago. Po podatkih, ki so bili iznešeni na obnem zboru Privilegirane izvozne družbe, ki se je vršil te dni, je 15. marca ostalo pri družbi prijavljenih, a še ne prevzetih, 37.772 vagonov pšenice. Pšenico bodo torej v prihodnjih mesecih prodajali v prostem prometu predvsem oni producenti in trgovci, ki jim je ljubše, da dobijo v prosti trgovini takoj izkupiček za pšenico v gotovini, četudi po nižji ceni, kakor pa, da jo po višji ceni oddajo Privilegirani izvozni družbi in bodo morali na denar še čakati. V tej zvezi je tudi ceni navzdol postavljena gotova meja.

Novi režim in mlino

Po novem zakonu so mlino, razen kmečkih (vodnih) dolžni plačati posebno pavšalno takso, ki bo še določena po kapaciteti mlinov od najvišjega zneska 30 Din pri met. stotu. Kot kmečki mlini pa se smatrajo vsi mlini brez razlike na pogonski način in kapaciteto, ki nimajo naprav za čiščenje, sortiranje in sejanje moke. Stopnjevanje takse in način pobiranja bo predpisal trgovski minister v sporazumu s finančnim in kmetijskim ministrom. Vsi mlino (razen onih, ki se smatrajo za kmečke mlino), ki vršijo mletje moke ali se bavijo s trgovino z žitom, so dolžni v 5 dneh od dne uveljavljanja tega zakona prijaviti svojo kapaciteto. Točneje odredbe o tem bo še izdal trgovski minister. Lastniki mlinov, ki bodo kršili predpise tega zakona ali bodo predložili neresnične prijave glede kapacitete svojih naprav, odnosno ki bodo trgovali z moko in mleti žito brez predhodne prijave, bodo kaznovani s zapleno vseh zalog in z denarno kaznijo od 10 — 100.000 Din, z ustavitvijo obrata in z zaporom od 3 mesecev do 1 leta. Ako lastnik (zakupnik) mlina sam ne vodi posla mlina, bo z zaporom kaznovana oseba, ki vodi mlino, vendar bodo ostale kazni naložene lastniku (zakupniku). Kazni bodo izrekala redna sodišča po naglem postopku, ki ne sme trajati več kakor 14 dni. Postopanja glede kršitev dosedanjih zakonov, ki so še v teku, se bodo končala po dosedanjih predpisih.

Ukinjenje banovinskega kuluka v dravski banovini

Kakor je »Jutro« že poročalo, je finančni minister odobril vse banovinske proračune in tudi proračun dravske banovine, ki je bil predložen v višini 170.5 milijona Din, dočim je bil odobren v višini 147.5 milijona Din. Proračun je torej znižan le za 23 milijonov Din, dočim bi morala znašati redukcija po vseh, ki so bile objavljene v prvi polovici marca, 38 milijonov Din. Kraljevska vlada je nadalje pooblastila banovinsko upravo, da v kritje svojih izdatkov pobira, kakor je bilo predlagano, na vse neposredne davke 35% banovinsko doklado, 25% cestno doklado in 10% zdravstveno doklado.

Z odobritvijo 25% nadomestne cestne doklade na državne neposredne davke, ki je bila v proračunskem predlogu vnesena z donosom 18.7 milijona Din, je rešeno vprašanje ukinjenja banovinskega kuluka. Po razpravi v banovinskem svetu je banka uprava dravske banovine sklenila uvesti za nadomestitev kuluka 15% doklado, za delno nadomestitev, odnosno izravnavo sreskih cestnih dokladov na nadaljnjo 10% doklado, vsega torej za delno nadomestitev sreskih cestnih dokladov in kuluka 25%. Z odobritvijo cestne doklade je rešeno tudi vprašanje maksimiranja cestnih dokladov v posameznih srezih. Odslej bodo sreski cestni odbori smeli samostojno pobirati sresko cestno doklado le do maksimalne višine 20%, dočim bo banovina iz banovinske nadomestne cestne doklade dajala prispevke za višje izdatke.

Po izvršeni redukciji znaša skupna vsota vseh banovinskih proračunov 844.1 milijona Din, dočim je znašala skupna vsota vseh banovinskih proračunov 1117.3 milijona Din. Proračuni posameznih banovin so bili reducirani tako-le (v milijonih Din):

banovine	ženo	odobreno	doklade
dravska	170.5	147.5	35+25+10%
savska	235.9	200.5	23+8%
primorska	73.3	43.1	25%
vrbska	53.9	36.4	25%
drinska	107.8	87.2	20+5%
dunavska	179.8	165.0	15%
zetska	166.6	58.2	25%
moravska	66.3	49.3	20%
vardarska	63.2	56.9	25%
	1117.3	844.1	

— Mariborski Gremij trgovcev in izstopil iz Zveze trgovskih gremijev. Iz Maribora poročajo: Na podlagi netočnega poročila nekega lista o obnem zboru mariborskega Gremija trgovcev, se raznašajo vesti, češ, da Gremij na obnem zboru sklenil izstopiti iz Zveze trgovskih gremijev s koncem tek. Te vesti niso točne. O predlogu za izstop se na obnem zboru ni razpravljalo, ker je bil ta predlog odstavljen z dnevnega reda.

— Sakserjeva banka. Dr. Ivan Černe nam poroča o stanju Sakserjeve banke v New Yorku, kakor je dobil privatna obvestila iz Amerike ter navajamo v naslednjem njegovem poročilu, ker bo številne vlagatelje Amerikance, ki se nahajajo tukaj, brez dvoma

— Tiskovina za odpremo samskega davka se dobi v Narodni tiskarni, Knafljeva ulica št. 5. Prav tam se dobi tudi tiskovina za mesečne sirove bilance, kakršna je potrebna za vsako redno knjigovodstvo.

— Dobava drv. Dne 5. t. m. se bo vršila pri intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 9550 m³ drv. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

Borze

1. aprila

Na ljubljanski borzi je danes delar ponovno znatneje nazadovale, popustile pa so tudi druge devize, zlasti Berlin, Pariz, Praga in Trst. Edino London je bil za malenkost čvrstejši.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je Volja škoda pri nespremenjenem tečaju ostala brez zaključka. Promet je bil edino v dolarških papirjih, in sicer v 7% Blairovem posojilu po 53.25 in 54, v 8% Blairovem posojilu po 56.25 in 58.50 in v 7% Seligmanovem posojilu po 53.50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2278.48 — 2289.84, Berlin 1337.99 — 1348.79, Bruselj 787.38 do 791.32, Curih 1094.35 — 1099.85, London 213.95 — 215.55, New York ček 5608.44 do 5636.70, Pariz 221.82 — 222.94, Praga 167.15 do 168.01, Trst 291.17 — 293.57.

Zagreb. Amsterdam 2278.48 — 2289.84, Berlin 1337.99 — 1348.79, Bruselj 787.38 do 791.32, London 213.95 — 215.55, Milan 201.17 do 203.57, New York ček 5608.44 — 5636.70, New York kabel 5630.44 — 5658.70, Pariz 221.82 — 222.94, Praga 167.15 — 168.01, Curih 1094.35 — 1099.85.

Curih. Beograd 9.00, Pariz 20.27, London 19.75, New York 514.75, Bruselj 71.95, Milan 26.60, Madrid 38.85, Amsterdam 208, Berlin 122.05, Stockholm 105.50, Oslo 103.50, København 108, Sofija 3.73, Praga 15.25, Varšava 57.70, Bukarešta 3.08.

Elektri

Zagreb. Državne vrednote: Volja škoda 228 — 225, 7% investicijske 63 bl., 4% agrarne 28 — 31, 6% beguške 39 — 40, 8% Blair 56 — 56.75, 7% Blair 53.25 — 53.50, 7% Drž. hipotek. banka 52.50 — 53.50.

Beograd. Volja škoda 227 zaklj., 7% investicijske 62 zaklj., 4% agrarne 31.25 do 31.50, 6% beguške 40.25, 40, 39.50 zaklj., 8% Blair 57.75 bl., 7% Blair 53.125 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 53.50, Narodna banka 4750 zaklj., Priv. agrarna 225 220 zaklj. (brez kupona).

Dunaj. Bankverein 11, Eskomptesell 109, Dunav - Sava - Jadran 15.85, Staatsanleihen 14.80, Trbovlje 29.25, Alpine-Montan 12.05, Sečerana 22.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (1. t. m.) Tendence za les slaba. Zaključkov ni bilo. Povpraševanje je na brst (200 m³ l. l., tolerirano se sledovi srca, dolž. 4 m. 30% od 2 — 3.90 m, od 19 cm širine navzgor, debelina 70 m 80 mm), za 1 vag. javorja (50, 80 in 100 mm deb. l. l., od 2 m navzgor) in za 1 vagon parjene bukovine (samo kursoni od 1 do 1.90 m, l. l., deb. 35 in 80 mm).

ŽITO

+ Chicago, 1. aprila. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 64, za julij 56.375, za september 58.75; koruza: za maj 36.25, za julij 38.125, za september 40.875; ri: za julij 47.125.

+ Winnipeg, 1. aprila. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 60.75, za julij 62.625, za oktober 64.75.

+ Novosadska blagovna borza (1. t. m.) Tendence nespremenljive. Promet: 97 vagonov. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, 79 kg,

KULTURNI PREGLED

Kako je torej s kritiko?

Kritik »Doma in svet« je napisal o Vodnikovi družbi to-le pavšalno sodbo:

»Vodnikova družba — najmlajša izmed večjih knjižnih družb — je kaj hitro zašla v stereotipnost in brez dolge tradicije že skoraj okostenela. Vsebinsko so knjige že s tem označene, glede oblike bi dejal, da tudi niso razodetje.«

Taj sodbi je treba pristaviti še to-le: Na nedavnem obnem zboru Vodnikove družbe so padle ostre besede zoper našo književno kritiko. Slo je za čisto konkretni primer: za način, kako je V. Košak ocenil v »Ljublj. Zvonu« knjigo dr. Ivana Laha »Sigmova maščevanja«. Slovenski pisatelj, ki že 30 let sodeluje v naših vodilnih književnih revijah in ki je izdal že deset knjig, je moral ogroženo zagovarjati svoje delo nasproti mlademu pisatelju, ki ni doslej niti v pripovedni umetnosti niti v književni kritiki ustvaril nič takega, kar bi mu bilo moglo dati polno moralno pravico, da preizkusi svoj temperament v »obglavljanju« starejšega tovariša.

Ogorčenje navzočih je izviralo iz dveh razlogov: Prvi iz dejstva, da je odklonilna kritika »Sigmovega maščevanja« izšla v »Ljubljanskem Zvonu« in drugič iz dejstva, da je ocena mladega kritika razodevala miselnost, ton in obliko, ki ne morejo biti prikupne krogu okoli Vodnikove družbe.

Zadeva je v zvezi s pavšalno sodbo g. Javornika v »Domu in svetu«, vedno, da ji posvetimo nekoliko pozornosti.

Prvi razlog se pisec teh vrstic vidi utemeljen samo v psihološki razpoloženosti, ne more pa nam dati v današnjem književnem svetu res veljavnega načela. Slovenska kritika ne sme zastajati za splošnim stremeljenjem sodobne evropske kritike, ki kakovost umetnostnega dela loči od njegove miselnosti in presoja literarne spise po njihovih resničnih odlikah, ne pa po tem, v kakšnem idejnem odnosu je nasproti njim kritik odnosno revija ali celo založnik te revije. V primeri s tem sodbinim načelom, ki nas edino približuje neki znanstveni objektivni višini kritike, je vsako drugo stališče preveč staromodno in le razodeva primitivizem v nazorih o književnosti in umetnosti. Načelo je torej dopustno, da ima »naš« človek o spisu »našega« pisatelja svoje mnenje in da to mnenje svobodno izraža v obliki književne kritike, če se z njo bavi. Takisto se danes pristaše neke idejne smeri prav nič ne sramuje, priznati književne kvalitete delu, ki se giblje v neki drugi miselni sferi; z nasprotno ajenostjo obračunavamo v drugi obliki, medtem ko književnosti ali umetnosti radi priznamo nje avtonomnost. Taki nazori so se v zadnjih desetletjih že prilično posplošili, izvzemiš kroge, ki jim je »socialno naročilo« ali kaj podobnega več od kulture in kvalitete.

Ce se vrnemo k primeru »Sigmovega maščevanja«, bo moral objektivni človek priznati, da se načelno ni moglo razburjati zaradi samega dejstva odklonilne kritike. Tudi prizadeletni avtor ni ugovarjal zaradi tega, ker ga ne hvalijo, marveč zato, ker so mu krivični in v svojih sodbah enostranski. Njegovo delo je kajpak mogoče presojati in kritiku ugovarjati tudi z drugih vidikov; včasih res ne bi bilo napak, če bi kdo pisal kritike kritik. A vse to se ne tiče načela svobode in kvalitete kritiki, ki ga poudarjam in ki se je zanj izrečno izjavil tudi dr. Lah. — Drugače je z že omenjeno psihološko razpoloženostjo, ki nastaja iz tega, da je taka kritika izšla baš v tej reviji. A to vprašanje je, kakor vsa vprašanja takta, izven same lit-ature: zakoreninjeno je v čisto osebnih stvareh. Vprašanja tona in oblike kritik takisto ni moči ločiti od človeka in zgolj človeškega; nekoč bi rekli, da je v načinu, kako mlajši pisatelj obravnava delo starejšega, tudi odraz moralnih nazorov in srčne vzgoje, toda — kdaj smo že vso to moralnost vrgli med »buržijske predsodke«? Starejši se morajo hoti ali nehoti sprijazniti s slabo občutljivostjo mladega rodu v takih zadevah: nudimo jim malce ceneno tolažbo, da bodo morda sedanje »mlade« trle iste bolečine, ko se postarajo.

Miselnost dotičnega kritika je druga zadeva, v katero se tu ne maram podrobno spuščati. Pisec očita kritik nacionalistično tendencioznost; obožuje ga, da tolmachi zgodovino po svoje. Nemara. Nacionalistična tendenca je za velik sloj naših ljudi toliko vredna in tako utemeljena, kakor je za drug sloj socialistična; če gre za tendenco, je samo vprašanje: kdo si, in povem ti, kakšno imaš. Drugo je, ali je to dobro ali slabo, novo ali staro; objektivno pa je tako krivično, siliti nacionalno čutečega pisatelja, da opisuje socialne boje, kakor bi bilo krivično, zahtevati od socialno usmerjenega pisatelja nacionalistično ali celo rodoljubarsko miselnost. Da pisec tolmachi zgodovino po svoje? A propos, to delajo celo profesionalni zgodovinarji za visokim ščitom svoje znanosti!

V prilog »kritiki kritike« govori še to: Na knjigo, ki je namenjena najširšim čitateljskim vrstam, se res lahko aplicira najvišje merilo; da, strogo pojmovano književna kritika ga celo zahteva. Toda to »strogo načelo« nujno izgublja v življenjski relativnosti svoje absolutnosti. Dejansko je namreč tako, da niti znaten del tega, kar izide v naših književnih revijah, ne vzdrži »absolutnega« merila. Ni tedaj pravično, če se »črni kruh«, ki je namenjen širokim slojem, v katerih take knjige opravljajo važno nalogo vzgoje za književnost in ki so (izvzemiš časnike) v mnogih primerih edini stik z domačo besedo in nje literaturo, meri z delikatnim okusom književnih sladokuscev ali preizkuša z merili najsoodnejše književnosti.

O tako zvani ljudski povesti bi bilo treba temeljiteje razpravljati in priti do jasnosti v vprašanjih, kadaj so književna dela namenjena le odbrcanem in kdaj niso, kaj je s tako zvanim zabavnim književnostjo in koliko je potrebna ljudstvu, dalje, ali je kulturno delo samo v tem, da se ustvarja kvaliteten vrednoti, ali pa tudi v tem, da se pripravljajo čren za take vrčnote itd. Lahko je reči: Ljudska povest bodi takda, da bo imela vse književne odlike in da bo vrhu tega še dovolj umljiva, mikavna in dostopna okusu preprostega bralca. To načelo podpisem z vsem poudarkom, vendar je med tem načelom in stvarnim stanjem v naši književni proizvodnji tako očitna vrzel, da je kar ni mogoče zakriti. A tudi treba ni, da bi jo zakrivali; ona je eno izmed dejstev našega književnega življenja.

Razgovor s pisateljem Jožetom Kranjcem

Za Veliko noč je izdala Tiskovna zadruga Jožeta Kranjca novelo »Pot ob prepadu«. S tem je izšla druga leposlovna knjižica zbirke »Slovenske poti«, povest, ki nas vede pod vznožje Pohorja in med tamošnje ljudi. Naprosili smo pri tej priliki pisatelja, ki se že nekaj let javno literarno udejstvuje, da nam odgovori na nekatera vprašanja, tičočna se njegovega dela in kakega aktualnega umetnostnega problema. Profesor Jože Kranjc je rad ustreget in začel pripovedovati nekako takole:

Rojen sem bil v Borovnici, torej tam, kjer se stikata Barje in Kras. Na študentovskih popotovanjih me je zaneslo tudi na Pohorje, kamor sem potem večkrat hotel uživati počitnice. Pisati sem začel že v zgodnjih gimnazijskih letih, a prvo svojo stvar sem objavil šele pred tremi leti. Da sem napisal to svojo povest, me je napotila predvsem ljubezen do prostosti in do prirode. Zakaj ne bi napisal ljudske

ravnava tako snov: razmerje med kmeti in batarji. Drama med glavnima osebamama povesti mi je postranska stvar. Francotova in Rezikina usoda sledi nujno iz njunih značajev. Ali se kaj pozna na svetu, če sta v tej množici ljudi dva človeka več ali dva manj. Življenje gre svojo pot, človekova priroda pa ostane.

Kako sodiš o umetniški funkciji v družbi in narodu?

Reči moram: Vsak javni delavec je za svoje delo odgovoren narodu. Ker oblikuje umetnik življenjske like, mora stati sredi življenja. Njegova dolžnost ni samo v tem, da kopira in da ustvarja estetske vrednoti, on mora graditi. Oziroma se na okrog: hinarčena, podlost in nemoralnost. Brat je bratu volk! V takih časih, ko se odpirajo nova obzorja, mora biti umetnik boren in sodnik. Tako priznamo tendenčno umetnino. Če spozna umetnik nekaj za resnico, je dolžan, da tisto propagira, pa naj si bo tako ali tako. Zato opravičujem v umetniški katoliško, proletarsko ali katerokoli tendenco. Ideja in lepota se v takem primeru lahko spojata v enoto. Pri nas se je taka literatura kompromitirala, ker gredo pisatelji v svoji gorečnosti predaleč. Katoliški pisatelji slikajo svoje ljudi kot ovce, a vsi drugi so jim volkovi, proletarskim pisateljem pa so kapitalisti zverine, delavci pa posebljena čednost, kakor da si nismo vsi ljudje s svojimi strastmi in nazori enaki.

A tvoji načrti?

Moje manjše stvari boš čital kakor dolej v »Ljubljanskem Zvonu« in »Modri Ptici«, o drugih pa rajši še molčim. — Sicer pa je slovenska zemlja tako lepa in vsem, da nas bo v časih, ko jim gremo naproti, vse potrebovala. (Knjiga »Pot ob prepadu« stane vezana Din 32. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani in Mariboru).

A. G.

Avtor
»Pot ob prepadu«
Jože Kranjc

povesti, sem si mislil, take preproste zgodbe, ki bi bila za vse ljudi, ne take kot smo jih doslej vajeni: povest o pridnem Janezku in hudobnem Mišču, temveč tako, ki bi bila povzeta iz resničnega življenja? Koliko snovi je med slovenskim kmetijskim ljudstvom! »Pot ob prepadu« ob-

Uspehi drja Maksa Adriana na Dunaju

Naš ugledni rojak, operni pevec dr. Maks Adrian, ki si je pridobil kot tenorist lep sloves po širnem svetu (znani so njegovi uspehi na odrih v Nemčiji in gostovanje v Ameriki), je po nekolkomesečnem odmoru, ki ga je preživel v Ljubljani, zopet nastopil v inozemstvu. Februarja in marca je gostoval v dunajski Volksoperi, ki si je prav v zadnjih mesecih temeljito opomogla in uspešno tekmuje z Državno opero (Staatsoper).

Ko je dr. Adrian zadnje dni februarja gostoval v »Rigolettu«, je njegov nastop pomenil za glasbeni Dunaj, ki ga še ne pozna, pravo odkritje in kritik lista »Neues Wiener Journal«, je svoje poročilo o predstavi naslovil: »Ein Tenor wird entdeckt.« V tej kritiki (z dne 28. februarja) citamo: »Med solisti najbolj preseneča tenorist dr. Maks Adrian iz Hannovera. Prekrasen lirčen glas, ki kot tenor spominja na Karla Zieglerja, ko je še svoje dni debutiral v Ljudski operi. Glasovni postavke je absolutno trden, melos tekoč, višina je nivojsko — torej pevec, kakor si ga v tej partiji lahko samo želimo. Dr. Adrian pa ima tudi zelo dobro vnanost.«

Velik uspeh je imel naš pevec tudi v »Plesu z Maskami«. Kritik prej omenjene lista pravi, da si je »tenorist dr. Adrian, ki je v kratkem času zaslovel, pridobil s to vlogo novih simpatij, dočim kritik »Neue Presse« opaža, da se njegov krasni material v italijanski maniri čisto zelo srečno razvija. Malo pred Veliko nočjo je dr. Adrian pel v Ljudski operi skupaj s slovečo Olszveo v »Truba-

durju«. »Deutschösterreichische Zeitung« je pisala: »Zelo uspešno je nastopil tudi dr. Maks Adrian. Zlasti njegovo petje sloveče strefe je imelo silen učinek in ga je moral ponoviti. Nadarjeni umetnik si zna pridobivati simpatije.« »Arbeiter Zeitung« in »Neues Wiener Journal« sta takisto za beležila njegov veliki uspeh.

G. dr. Adrian je pel v »Volksoperi« tudi partijo Janka v »Prodani nevesti«. V vlogi Mařenke je ob tej priliki nastopil Ljubljancem znana ga. Stahler-Stotterjeva, ki je po rodu Čehinja.

Knjiga Janka Kača

24 zgodb je strnil Janko Kač v svojo prvo, 117 strani obsegačo knjigo »Med paladži in zdravnik«. Trnjevo pot nove založbe pojde tudi ta zbirka. Ali pri Janku Kaču človek ne more biti črnogled, kakor on sam to ni nikoli. Na samo kratko objavo v dnevnem listu se je prijavilo preko 800 kupcev — v današnjih časih vseka lep, nepričakovan rekord, obenem pa dokaz velike popularnosti, ki so jo doslej zgodbe Janka Kača, kolikor jih je doslej objavil v »Jutru«.

Iz svojega življenja je obilno zajel Janko Kač; iz svoje »prakse«, bi dejal. Studiral je medicino, poslušal učene profesorje, seiral na zagrebški šolati in se mešal s psihiatrijo na Dunaju. V domači Savinjski dolini je pomagal bolnikom in revnim in vso to reč preizkusil tako daleč, da je dal medicini kakor »padarstvo« slovo. Zda študira botaniko in je zašel med žurnaliste in pisatelje.

Skozi prizmo svojega zdravništva in padarstva nam Janko Kač odkriva mnogo, mnogo bridkosti pa tudi lepote. Spominu matere je posvetil knjigo, o njeni smrti je napisal novelo »Pomor«, pretresljiv dokument iz njegovega leta 1917. V mesto in vas, v vojne barake in zdravilišča, v nekdanost in današnjo dobo nas vodi Kač. S polnim prgiščem zajame povsod, zrelo oblikuje, v krepkem jeziku pripoveduje. Marsikje sikne satira z neprikrito ostjo na dan, drugod zopet blaži čitatelja lagodni humor. Zares: bizarna knjiga, prebiraš jo gladko in nikjer nisi prikrasjen za tisto — nu, za tisto, skoro moralistično poento. Nenevadna, zanimiva zbirka. Daleč med narod bo šla.

Tisk Delniške tiskarne lep, razločen. Oprema broširanih kakor vezanih izdaj enostavna, dovolj okusna. Na žolti ovoj je Nikolaj Pirnat narisal usmiljenega Samaritana. Sevé, čisto po svoje, z enostavnimi potezmi duhovitega karikaturlista. Marsikdo se bo nasmehnil. —

Izjava slovenskih kulturnih delavcev

Skupina slovenskih kulturnih delavcev nas je naprosila, da objavimo to-le izjavo:

Podpisani kulturni delavci iz Slovenije iz principielnih razlogov najostreje obsodajo metode, ki se jih poslužuje g. Miloš Kranjc in v svoji neolajni polemiki z urednikom »Srbskega književnega glasnika« in biblioteko »Nolit«.

Dejstvo je torej, da med zahtevami kritike in dejanskim stanjem izvrzne slovenske književne tvorbe ni pravega sklada. Kritika morda res imi pravico, da »plava nad vodo« in gleda z visokega; nje dolžnost je, da nas dela nezadovoljne in neumorne v iskanju najboljšega. Nima pa pravice, da se pred realnimi razmerami omejuje z olimpijskimi višavami; ne sme smatrati, da je opravila svojo dolžnost, če je vsak mesec obglavila »nterega pisatelja in raztrgala kakšno delo v kup papirja. Kritika mora vzpodbujati književnike in negovati razvijajoče se talente; res je, da kritika ni rad šmašter, ki bi pisatelja še pestoval in učil trdnih korakov, vendar se nekim vzgojnim nalogam ne sme in ne more odpovedati.

S pavšalnimi očitki ni prav nikomur pomagano. Vsi hočemo dobro literaturo, toda, prosim, ustvarite nam jo! Dajte jo: želimo si je kot lačni kruha! Toda nikarte govoriti o odreenosti neke književne družbe, dokler gre — o pojav, ki je izven te družbe. Kje pa imamo založniško domačih spisov, ki nas kar obispuje z novimi, res izvrnimi in književno pomenljivimi deli? Pokažite jo s prstom, da gremo k nji po vzore in po — razodetje.

B. Borko.

Albrecht Fran, književnik in urednik »Ljubljanskega Zvona« — Dr. Bartol Vladimir, književnik — Cerkevnik Angelo, književnik — Cufar Tone, književnik — Delac Ferdo, režiser — Dolinar Lojze, kipar — Dr. Gavella Branko, režiser — Golia Pavel, književnik in ravnatelj Drame v Ljubljani — Gorše France, kipar — Gspan Alfonz, književnik — Ivanuš Vilko, književnik — Jakopič Rihard, slikar — Klopčič Mile, književnik — Kocjancič Karlo, književnik — Kos Tine, kipar — Košak Vinko, književnik — Kozak Juš, književnik — Kozar France, književnik — Kranjc Jože, književnik — Krefl Bratko, književnik in režiser — Kresal Rudolf, književnik — Krošl Tone, književnik — Lenčec Janez, književnik — Dr. Lovrenčič Jože, književnik — Magajna Bogomir, književnik — Mrzel Ludvik, književnik — Orel Boris, književnik — Pahor Jože, književnik — Pakj Peter, književnik — Niko Pirnat, kipar — Podbevsek Anton, književnik — Dr. Leben Stanko, književnik — Seliskar Tone, književnik — Dr. Slodnjak Anton, književnik — Širok Albert, književnik — Škerl Silvester, književnik — Štukeč Ciril, urednik »Svobode« — Tratnik Fran, slikar — Vidmar Josip, književnik — Winkler Venceslav, književnik — Vodnik France, književnik — Vuk Ivo, književnik in predsednik »Cankarjeve družbe« — Zagar Janez, književnik in urednik »Modre ptice« — Zupančič Oton, književnik in upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani.

70letnica znamenitega antropologa

Dne 31. marca t. l. je slavil 70-letnico eden največjih slovenskih antropologov, univ. prof. dr. Jindřich Matiegka v Pragi. Že kot mlad zdravnik je objavil antropološke članke in je z neumornim delom palagoma priboril antropologiji na univerzi ono mesto, ki ji gre. Danes je direktor velikega antropološkega in demografskega inštituta Karlove univerze, ki je eden največjih evropskih (obsega 26 prostorov s krasnimi zbirkami, knjižnico, studijskimi sobami, preparirnicami, fotografskimi prostori, delavnico itd.). Matiegka se je zlasti posloval s svojim delom o razmerju lobanjske prostornine do inteligence (1904), s čimer je dosegel svetovni sloves. Neumorno je deloval za popularizacijo svoje vede med Čehi. S pomočjo slovečega ameriškega antropologa Hrdlička je bil ustanovljen poseben fond za izdajo strokovnega glasila »Anthropologie« (od l. 1923.), danes enega največjih slovenskih časopisov iz te stroke, v katerem so priobčevali pač že vsi slovenski antropologi, pa tudi mnogo neslovenskih (list publicista poleg v češčini tudi v angleščini in francosčini ter prinaša vedno kratke resumeje). Posebno se list osnra na slovenske antropologe in slovensko antropološko literaturo.

Genijalnost je le bolezen

Že od Cesara Lombrosa se v znanstveni književnosti in celo v poljudnih spisih obravnava vprašanje: ne obstoji li neka zveza med genijalnostjo in blaznostjo, med izrednimi duševnimi sposobnostmi in bolezenskim stanjem človeškega telesa?

Geografski zdravnik dr. D. Smiljanec je pravkar izdal v založbi Geze Kohna čez 200 strani obsegačo izvorno razpravo o tem vprašanju (»Poreklo genijac. Beograd 1932. v črtilici). Pisec je že l. 1928. objavil v francoskihi spis o istem problemu (»Les Origines du Génie«). Z velikim zanimanjem bo vsakdo prečital to knjigo jugoslovenskega psihijatra, ki ga uvaja v temine človeške duše, v mračne skrivnosti fiziologije, v svet možganskih ganglij, v tajne zlez, genov in drugih sil, ki sodelujejo pri celotnem misteriju človeškega življenja. Izredno zanimiva, a težko dostopna, zamegljena področja se odpirajo neumorni vedi, ki išče poslednjih, nepobitnih spoznanj in resnic ter v tem fantastičnem svetu prirodnih dejstev, v tej »podzemni jami« življenja, le trudoma, korak za korakom osvetljuje tla pod seboj. Za vsakogar, kdor čista tako stivo, bo Smiljančeva knjiga prava poslastica. Kajpak, čitatelju, ki nima osnovnih filozofskih in bioloških pojmov, bo sicer prijetno spisana knjiga skoraj neprehodna goščava, ki bo v nji izgubil pot.

Opazna posebnost spisa dr. Smiljanca je našemu nestrokovnemu pogledu to, da prvenstveno upošteva izsledke francoskih raziskovalcev, francosko strokovno literaturo, ki je zlasti v slovenskem kulturnem krogu vse premalo znana in celo za strda od bližnjih bregov nemške medicinske književnosti. Z druge strani pa je ta knjiga posebno zanimiva zlasti zbog tega, ker stavi v ospredje vprav presenetljivo vlogo sifilide v vprašanju genijalnosti in izvaja smeje sklepe, ne menec se za to, koliko bo resnica »prikrpana« ali ne. Svoja izjavljaja je dr. Smiljanec podprl z mnogimi razčlenbami življenjskih posameznih genijalnih mož. Strokovnjakom najbrž ne bo povedal mnogo novega, vendar je na podlagi novih izsledkov nekoliko po svoje formuliral staro teorijo o geniju kot bolniku.

Pisec pravi ob sklepu svoje knjige to-le: »Ko sem za časa svoje prakse proučeval z večjo zvedavostjo in z večjim zanimanjem duševno funkcijo možganov kakor delovanje nekaterih drugih organov, sem takoj opazil naslednje: Ideja, misel in občutja niso nikakršne abstrakcije, nikakršna »navdihnjenja«, ki bi bila nezavisna in različna od ostalih fizioloških funkcij. Nasprotno: duševna funkcija očituje do celia iste odlike in značilnosti, ki jo kažejo vse ostale fiziološke funkcije vseh ostalih organov. Na primer: Če je v ustih kakšno tuje telo, se na mah poveča fiziološko delovanje ustinih zlez, ki začnejo v večji meri izločati slino. Na primer: Če je v krvi teobromin ali laktoza, se takoj poveča izločevanje obisti: seč postane obilnejša. To torej pomeni, da nekatera telesa, nekateri snovi dražijo izvestne fiziološke funkcije in povečujejo njih delo. Isti, docela isti posledek je pri duševni funkciji: če v krvi prisotne izvestne snovi, se poveča delovanje ideacije, miselnosti, rezoniranja. N. pr. manjša količina alkohola razdraži možgane in človek postane zgovornejši in jačji v rezoniranju in čuvstvosanju: vbrizg morfija takisto poveča jakost in silo misli. Potemtakem — fiziološko gledano — podlega seč, slina in ideje istim fiziološkim zakonom. Zda je bilo docela logično in umljivo, da sem se namotil k iskanju vzroka nenormalnosti možganskih funkcij: genijalnosti, ki je nad normalno, idijotizma, ki je pod

Matiegka je tudi soustanovitelj in eden direktorjev Prškega pedološkega zavoda. Zadnja leta se je posebno bavil z antropologijo šolske mladine ter izdal edinstveno delo »Somatologie školski mládeže«. Njegovih publikacij je nebroj; med njimi se mnoge tičejo moravskega pračloveka, pa tudi razvoja človeka sploh. Ena zadnjih knjig (1928) je »Nauka o plemenih«, sedaj pa piše obširno filozofijo antropologije.

Svojim dijakom je bil pravi oče in svetovalec, v privatnem življenju kakor kot profesor izredno ljubezniv in dober. Vedno je vzpodbujal in vedno gledal, da naredi iz svojih številnih učencev tudi celega človeka in zavedne Slovence katerekoli narodnosti.

Naj živi prof. Matiegka še mnoga leta!
Dr. B. Škerlj (München).

Leonidas Pitamic, Zur Lehre von der richterlichen Funktion, Wien 1931. Pod naslovom »Gesellschaft, Staat und Recht« je izšel pri J. Springerju na Dunaju zbornik razprav v proslavo petdesetletnice znanega državopravnika Hansa Kelsena. Med znanstveniki, ki so prispevali v zbornik, je tudi naš poslanik v Washingtonu dr. Leonid Pitamic, ki se bavi v daljšem članku z naukom o pravosodni funkciji. Z jasnostjo, ki ga odlikuje pri obravnavanju tudi najtežjih problemov, opozarja avtor na bistveno zvezo med sodbinimi sodišči in upravnimi akti. Ene in drugi služijo izvršitvi zakona in pri obeh lahko ugotovimo tako element sodenja kakor element povelejanja. Gre le za intenziteto naglašanja enega ali drugega elementa. Tako sodbe navadno poudarjajo, da spada ali da ne spada neki dejanski stan pod normo, v upravnem činu pa se običajno bolj naglašajo element povelja. Logični zaključek tega spoznanja je, da ne moremo a priori razlikovati med posli sodišči in posli uprave, marveč le med pravosodnimi in upravnimi organi. Jasno je, da se mora to tudi odražati v nauku o delitvi oblasti, v zvezi s katerim se avtor bavi z vprašanjem kontrole nad ustavnostjo zakonov. V tem oziru naveda zelo zanimive primere iz prakse Zedinjenih držav, kjer imajo sodišča pravico, odreči zakon obvezno moč in proglasiti njegovo neuporabljivost na konkretni primer radi protustavnosti zakona. Ker pa se smisel besed izpreminja, se je tudi smisel ustave v raznih dobah menjal in tako je ameriško najvišje sodišče včasih n. pr. priznalo veljavnost zakonov, ki so omejevali sicer splošno priznani princip svobode pri skidepanju delavskih pogodb, včasih pa je smatralo za protustavne druge slične zakone prav radi tega, ker so omejevali svobodo ali lastnino brez »due process of law«, to je brez dolžnega pravnega postopanja. Razprava dr. Pitamica pomeni važen prispevek k čisti teoriji prava, h katere najodličnejšim zastopnikom pripada avtor.

normalo. Po vsem tem ni nikakršno čudo, da sem našel ta vzrok v patologiji (nauki o boleznih), ker samo bolezn lahko vplivajo na motnje normalnih fizioloških delovanj. A znanost dokazuje s poizkusi, da isti vzrok — bolezen — lahko neko funkcijo poveča ali zmanjša. V konkretnem vprašanju duševne funkcije je stvar povsem jasna: majhna količina alkohola ali morfija razdraži možgane, ki povečajo svojo proizvodnjo idej in misli; večja količina teh snovi zmanjša funkcijo, še večja pa jo za nekaj časa povsem uniči.

Takisto je s patološkimi snovmi, tokratni: manjša količina le-teh povečuje akcijo možgan in ustvarja izjemno jakie in velike misli — genijalne; večja količina teh toksinov zmanjša ali docela prevrne možgansko akcijo in ustvarja idijote in blazneže. Ta znanstvena resnica je postavljena na nepobitno; lahko jo utrdimo po eksperimentalni poti. Za njo sem izvršil več poizkusov na samem sebi.

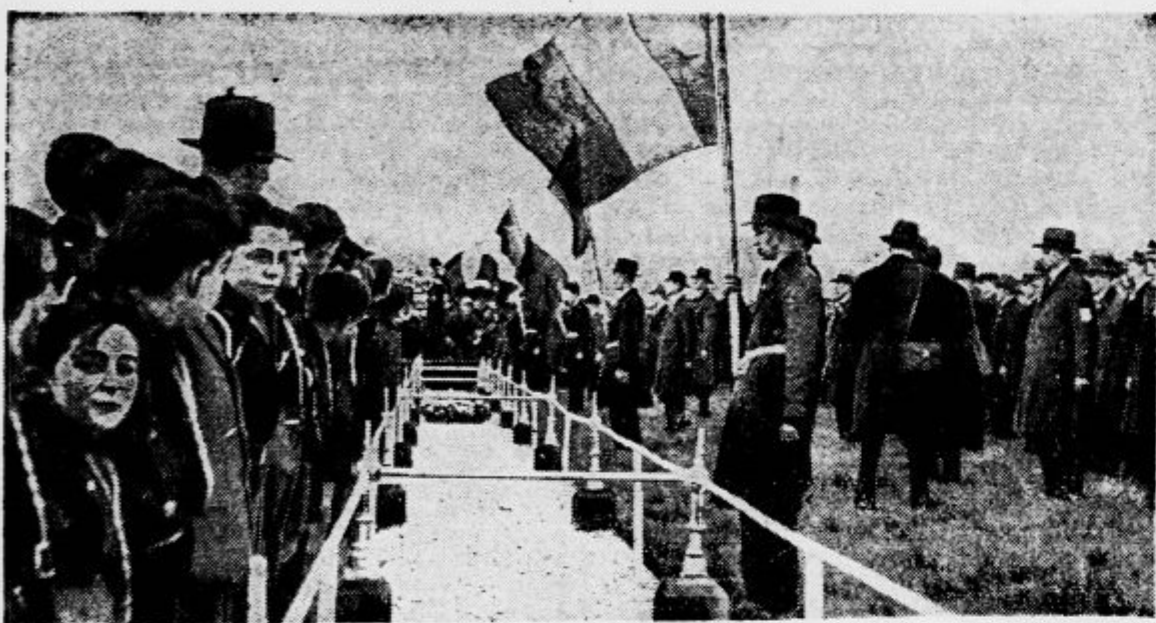
Samo ena zasluga mi gre v tej študiji: namreč smelost. Brez nje bi znanost morala molčati. Zakaj — dotakniti se največje svetinje človeške nemurnosti — genija — pomeni, postaviti se v bojno vrsto proti vsem humenom in avtoritetam v znanosti, modroslovlju in književnosti, sploh proti ljudem, ki se smatrajo za izbrane: le-ti se ne bodo mogli sprijazniti z mojo teorijo tolmachenja duhovnih veličin... V samem jedru pa nimam nikakršne zahrbtnega namena, ne rušim nobene pridobitve, marveč samo razlagam. A razložitj kakšen pojav, ne pomeni rušiti. Sicer pa tako in tako ni mogoče porušiti resnice: genij obstoji in bo obstajal še dalje. Toda pred znanostjo bo genijalnost enega človeka in grba na hrbtu drugega človeka predstavljala igro ene in iste sile, igro patologije. In kakšen zločin je v tem, če to dejstvo poudarim?

Ono — ali Oni — ki je dalo celotnemu življenju smisel, stoji nad podrobnostmi vesoljstva. In mar se katere izmed teh ne podreja Njegovi volji? Tega ne vemo. Ali je torej ena teh kosmičnih podrobnosti, kakor n. pr. bolezen, izven splošnih zakonov Stvarnika in tvori izjemo? Obstoji li — čeprav še tako neznamen — nekaj v člopernem smislu življenja? Jas za se ne verjamem, da bi bilo tako, najsi se sicer še tako vidi! Potem takem mislim, da bolezn niso kosmične podrobnosti, ki ne bi imele smisla, da niso odpad od snovi, s katero Univerzalna Sila gradi svet. Bolezni morajo imeti vlogo in smisel v splošni celoti. In kdo ve — nemara se skozi zdrave vzdržuje snov in skozi bolezn dinamičnost duha? Po sodobni transformacijski teoriji vsaka snov v razpadanju sprošča neskončno intraatomsko silo, iz čijih elektronov polje na dan tvorn energija... V tem primeru bi imele bolezn pozitivno vlogo in vsaka bi skozi proces organskega razpadanja učinkovala tvorno. Torej bi bolezn lahko uvrstili med kosmične pojave, ki niso zlo, čeprav je javna morala nekatere med njimi obeležila kot socialne prestopke.

Pisec torej sklepa, da je skrajni vzrok in skrajni motiv sveta izven znanosti in pravi: »Samo za polizobražene ljudi in poluznanstvenike življenje ni skrivnost.« V borbi za resnico je dr. Smiljanović skušal geniju in skrivnosti stvarjanja strgati poslednji nimb in genija dokončno uvrstiti med — bolnike, človeštvu pa dati v tolažbo veselo uganiko vesoljstva. Koliko je uspel, ujeti resnico v svojo doktorsko zanko, tega kajpak ne presojamo; po dolžnosti kronista beležimo njegovo knjigo samo kot zanimivo novost v jugoslovenski znanstveni književnosti. —

Iz življenja in sveta

Irska časti svoje žrtve

Za Veliko noč se je vršila v irski prestolnici spominska manifestacija za republikan-
skimi vojniki, ki so padli med krvavimi velikonočnimi nemiri 1916. Manifestanti so
se podali na pokopališče, kjer so nad skupnim grobom žrtev povsili zastavo

Narkoza z elektriko

Odkritje narkotičnih sredstev spada med največja odkritja moderne medicine, desin-
fektacija in narkoza sta tista dva stebra, na
katerih počiva ponosna zgradba novodobne
kirurgije.

Narkoza je bila doslej uganka, ki je ni-
sno rešili v vseh podrobnostih, dasi smo
dobro poznali njene učinke. Profesor na
ameriški univerzi v Louisvillu Beutner pa
je v zadnjem času nastopil s teorijo, ki nam
utegne to uganko rešiti. Ze prej je znani
nemški učenjak prof. Nerust našel veliko
sličnost med delovanjem električnega toka
in delovanjem našega živčnega sistema, za-
to so smatrali živčne reflekse že davno za
električne pojave, pri katerih imajo živi
uloge elektrovodov. Prof. Beutner je šel
še dalje s trditvijo, da narkotična sredstva
samo prekinjajo elektromotorične nihajne
živčnega sistema. V dokaz, da je ta trdi-
tev pravilna je poizkusil narkotizirati než-
no snov. Tok, ki je šel skozi žično napravo
je dejansko prekinjal z uporabo etra.

Te nad vse zanimive Beutnerjeve ugo-
tovitve je nato razširil francoski učenjak prof.
Ledue z eksperimenti na samem sebi. Nje-
govi asistenti so spustili električni tok do-
ločenega značaja skozi njegovo telo in v
hipu je zapadel v narkotično stanje. Ležal
je nepremično na operacijski mizi, žila mu
je utripala normalno, samo dihanje mu je
bilo težje. Čim so prekinili tok, se je dvig-
nil. Izjavil je, da je električna narkoza ne-
kak drugačna nego običajna narkoza. Paci-
ent zavesti ne izgubi, čuje pogovore opera-
terjev in čuti vbojiljave z iglami — ne čuti
pa absolutno nobene bolečine. Velika pred-
nost električne narkoze je nadalje v tem,
da nastopi bliskovito, čim priključijo tok,
isto tako hitro pa mine, čim tok odklopijo.
Pri tem ne škoduje absolutno nič (seveda
mora biti tok primeren), kakor je dokazal
prof. Ledue s številnimi živalskimi eksperi-
menti. Kunci, ki so bili po osem ur v stanju
električne narkoze, so se prebudili v popol-
noma normalnem stanju.

Nov planet?

Zvezdarni v Uccleju in Heidelbergu sta
odkrili nov planet, ki ga je opazil najprej
zvezdarnec Delporte. Odkril je, da prvi
iz sozvezdja Devica proti sozvezdju Leva
nebesno telo z izredno brzo. Ker ni to to-
lo zabeleženo še na astronomskih kartah, je
po Delportovem naznanju jasno, da gre za
novi, doslej neznan planet. Zvezdoslovec
je že izračunal njegovo pot. Novi planet je
po številu deseti in tvori svetlobno točko
petnajste velikosti. Pot planeta okoli sonca
traja po dosedanjih računih deset let.

Delporte je poslal zvezdogledom drugih
zvezdarnih brzojavno okoliščino in jih opo-
zoril na »objekt Delporte«, kakor sam zme-
njuje najnovejši planet. Prosil jih je pojas-
niti, če vidijo oni v novem nebesnem telesu
planet ali komet. Zvezdarni v Heidelbergu
je že kontroliral Delportov izsledok in je
eksistenco njegovega objekta potrdila.

Velika dediščina po kraljici Mariji Henrieti

Budimpeštanski »Esti Kurir« poroča o
naporih raznih na Madžarskem živečih
rodbin z imenom Horvath, ki reklamirajo
zase dediščino 1912. umrle belgijske kralji-
ce Marije Henriete, ki je zapustila 385 mi-
lijonov zlatih frankov premoženja.

Predniki kraljice so živeli v bližini Bla-
tnega jezera in njen praded je bil posest-
nik Ivan Horvath. Njegova hči je dobila
za moža najprej nekega veleposestnika, po
njegovi smrti pa se je omožila z grofom
Ladislavom Esterhazyjem. Iz tega zakona
se je rodila deklica, ki je postala žena
nekega hohenzollernskega princa. Zopet
iz tega zakona se je rodila deklica, ki je
dobila za moža palatina nadvojvodo Jožefa.
Iz te zveze je izšla Marija Henrieta, po-
znejša žena belgijskega kralja Leopolda.
Belgijska poslastična v Beogradu in Bu-
dimpeshti so imela mnogo posla, da so pre-
iskala rodovnik Horvath, ki žive na Ma-
džarskem in v Jugoslaviji. Kar se dedišče
tiče, pa velja vedeti, da jo je priznalo celo
haaško sodišče potomstvu rodbine Horvat
in da je vsak vzklic proti tej razsodbi
brez pomena.

Kakteje pomladi

Ko posije pomladansko sonce in se pri-
čne narava vzbujati v novo življenje, prič-
kuje tudi prijatelj kaktej nestrpno, kdaj
se bodo zbudile njegove ljubljene. Še v
minulemu poletju je imel z njihovo bujno
rastjo in divnimi cveti toliko veselja! Pre-
den znova prične svojo igro, jim je tre-
ba posvetiti malo nege in pozornosti; za-
dovoljno so res s prav malim.

Na tem mestu smo že pisali, da je tre-
ba rastline v prehodnih mesecih prilago-
diti vremenskim spremembam. Poudariti
je treba še, da je prilagoditev na močnej-
šo svetlobo in višjo temperaturo spomladi
in poleti za uspevanje kaktej mnogo važ-
nejša od obratnega ravnanja v jeseni. Ras-
tline je treba ob sončnih in toplih dnevih
izdatno zračiti, dalje preiskati, ali se v
hladnih in oblačnih dnevih ni vgnezdil na
njih mrčes, jih očistiti prahu in druge ne-
snahe ter lončke, vsaj na vrhu, zasuti s
svežo zemljo, če ni treba sploh izmenjati
vseh.

Ko smo tako pregledali vse svoje ljub-
ljene, odnesemo odprne kakteje — po
vremenu, najkasneje h koncu aprila — iz
prezimovališča na svetlobo, zrak in sonce,
da se privadijo spomladanskim temperat-
ur in močnejšim zračnim spremembam. Ponoči jih
je treba — ker nevarnost nočne slane še
ni izključena — pokriti s papirjem ali bla-
gom; ob deževnih dnevih pa je priporočlj-
vo, da jih sploh začasno temlujemo pod stre-
ho. Razne zimске izrastke, ki se ločijo od
normalnih po pomanjkljivi bodljivosti in
skromni barvitosti, je treba odstraniti,
najbolje z nožem; ti izrastki bi sploh ne
vzdržali močnega sončnega izžarevanja in
spomladanskih odgovorov ter bi razen tega

zelo škodovali zunanji obliki rastline.
Sprva se kakteje sploh ne smejo izpostavi-
ljati močni sončni svetlobi; vsaj nekatere
vrste je treba v prvih tednih varovati z
belim svilnenim papirjem. Dogaja se nam-
reč, da se pojavijo v takšnih rastlinah dol-
gotrajne bolezni, in sicer pri močno bod-
ljivih vrstah, ki so sicer za sonce manj
občutljive kot gladke. Prehod iz zime v
pomlad naj bo počasen!

Za aklimatizacijo in pomladno nego k-
aktej sta zelo prikladni dve pripravi. Kot
prvo omenjamo primerno veliko, poševno
hišico za kakteje, ki se lahko postavi pred
okno ali na balkon. Če se temperatura
stalno dviga (preko 25 stopinj C), se ma-
ra hišica dobro, toda ne prenaglo zračiti
in po potrebi tudi zasenčiti. Nič manj ed-
valno ni dvojno okno, ki se da z izteglj-
ivimi svetilnimi deskami spremeniti v naj-
lepšo in najprimernejšo hišico za kakteje.
Zračenje se pri oknih ureja z zgornjimi
okni ali s spodnjimi krili, pri čemer pa je
premočno sončno izžarevanje preprečiti s
svilenim papirjem ali oknicami in lesenimi
žaluzijami. Sploh je treba spomladi ze-
lo občutljive kakteje varovati prepriha, kar
je pri dvojnih oknih urejeno že samo po
sebi. To postopno izravnavanje tempera-
ture je zelo važen faktor za utrditve in
se nikakor ne sme opustiti.

Ker potrebujejo kakteje, ko pričnejo zo-
pet rasti, več vode, je važno tudi vpraša-
nje zalivanja, ki se mora vselej ravnati
po vrsti, bivališču in potrebi dotične ras-
tline. Splošno pa velja načelo, da je treba
pri višjih temperaturah in v sončnejših
legah prilivati več, ob hladnih dnevih in
na senčnatih mestih pa manj vode. Žal ze-
lo razširjeno napačno mnenje, da je treba
kaktejam za nadaljnjo rast prav malo vo-
de, je treba ponovno ovreči. Zaradi te

Pravkar je izšla

nova številka

Ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

z naslednjo vsebino:

APRIL (slika H. Smrekarja)
POMLADNO JUTRO (Geo Tyroller
— lesorez)
KAJ VPLIVA NA ČLOVESKO
USODO?
SVETNIKI IN UČENJAKI
VAMPIRJI IN VAMPIRSKI PRO-
CESI (Dr. Vlad. Travner)
V PRISTANIŠČU (slika)
FRANC JOŽEF HAYDN (L. M.
Škerjanc — s slikami)
DOGODKI V SLIKAH
BEDAKOVA OSVETA (Ivan Pod-
ražaj)
ODKRITJE NOVE PIRAMIDE V
EGIPTU (slika)
NAJVEČJA ZVEZDARNA NA
SVETU (slika)
IZUMITELJ GEORGE EASTMAN,
DOBROTNIK ČLOVEŠTVA (slika)
»MALA ANTANTA« IN DRUGO
KDAJ BO ZEMLJA PREOBLJU-
DENA?
PO STOPNICAH NA DNO MORJA
(slika)
KITAJSKI RIŽEV PAPIR (s sil-
kami)
H. v. KLEIST IN GOETHE
TRI MINUTE POTOVANJA (Ko-
danj — slika)
ZNAMKE PRIPOVEDUJEJO (Gora
Ararat, kjer je pristala Noetova bar-
ka — slika)
CLOVEK IN DOM
KARIKATURE
BILA JE NEKOČ VEČERNA
OBLEKA (Berta Ostyn — slika)
HUMOR (Adamson)

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja te-
densko in stane polletno (zaključena
knjiga) Din 40.—, mesečno Din 8.—.
Posamezne številke Din 2, po vseh
trafikah. — Naroča se pri upravi:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

Smrt voditelja italijanskih emigrantov

V Parizu je umrl vodja italijanske socia-
listične stranke Filip Turati. Pobrala ga je
pljučnica v 73. letu starosti.

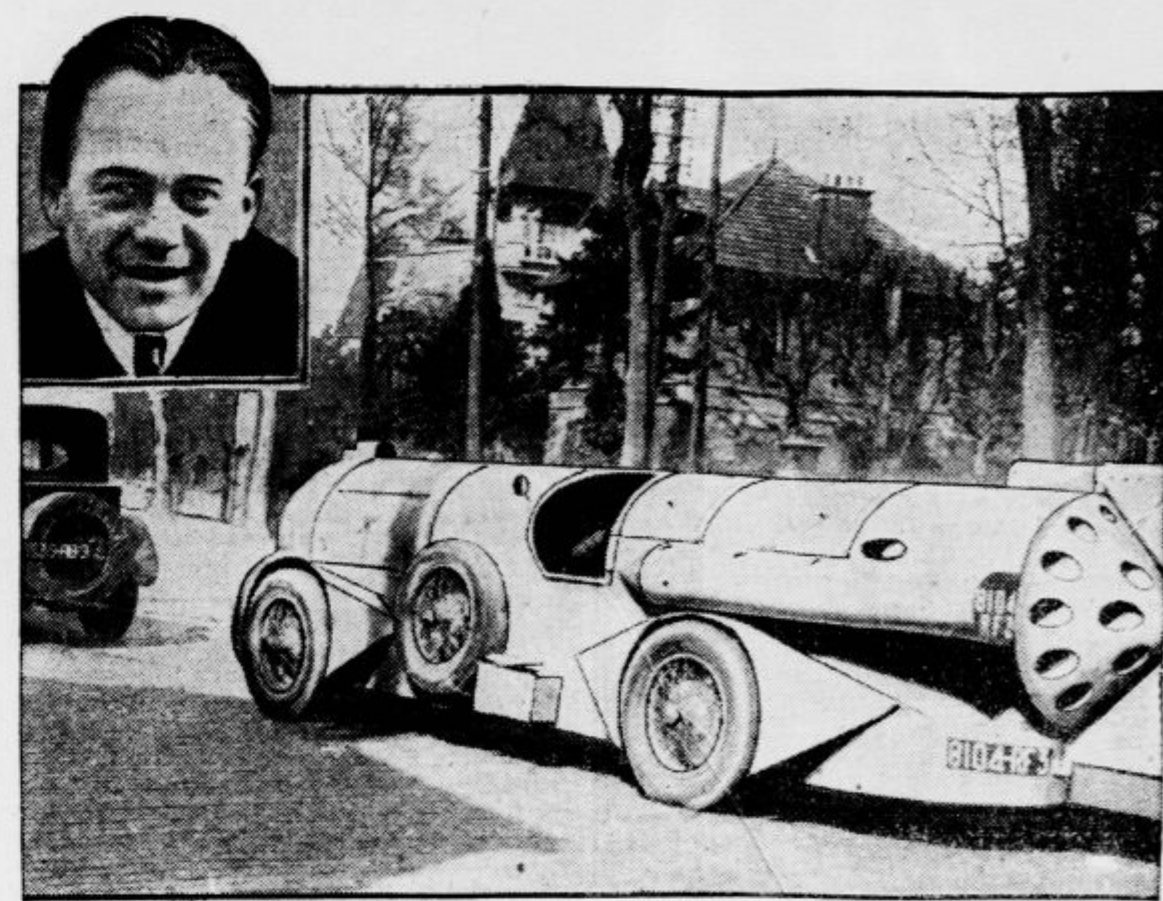
Turati se je rodil 26. novembra 1857 v
Canzu pri Comu kot sin plemenitaške ro-
dbine iz stare Lombardije. Njegov oče je bil
eden prvih prefektov nove kraljevine Ita-
lije. Filip Turati je študiral najprej pravo-
znanstvo v Bologni in je šel potem v Milan,
kjer se je pridružil socialistom. V Italiji je
veljal za utemeljitelja znanstvenega socia-
lizma. Član zbornice je bil od 1893, pod se-
danjim režimom pa ni mogel vztrajati in
1926 je pobegnil na Korziko ter se je odpe-
ljal v Pariz, kjer je do zadnjega vodil ita-
lijsko emigracijo. Fašistične oblasti so ga
zaradi pobega obsodile na 10 mesecev je-
če.

Mednarodna razstava psov

21. maja se odpravi v Bazlu v okviru on-
dotnega vzorčnega sejma mednarodna raz-
stava psov. Psi se lahko prijavi do 12.
maja. Pokroviteljstvo nad pasjo razstavo
je prevzel švicarski zvezni predsednik
Motta.

zmote je marsikateri prijatelj kaktej že
izgubil najlepše rastline in čisto tudi cve-
tove. Zaradi varnosti je najbolj priporoč-
ljivo, da je zemlja v lončkih toliko vlažna,
da se rastlina nikakor ne more posušiti.
Seveda pri tem ne gre pretiravati in pri-
livati kaktejam toliko vode, da v lončkih
voda kar stoji ali pa je vsa zemlja v lonč-
ku kot blato. Ta srednja mera velja po-
seben za kakteje, ki so razvejane zaradi
zimskega življenja. Te rastline so deloma
zelo občutljive za sušo, obenem pa priče-
jo zaradi prevelike vlage tudi takoj gniti;
zato je dobro, če jim v prvih 14 dnevih pri-
livamo vodo samo z razprševalcem in sploh
ne dabi rastlina vode niti v kapljicah. Tu-
di ob deževnih in hladnih dnevih je treba
kaktejam prilivati samo po potrebi, dočim
je za kakteje, ki so še na soncu med okni
ali v hišici za kakteje, prav koristno, če
imajo nekaj vlage več. Ta vlaga izhlapi
v zrak, ki jih obdaja, pospešuje njihovo
rast in do teme sploh popolnoma izgine.
Če razen tega ob suhih in vročih dnevih
pospešujejo rastline s stoječo vodo, se zdi-
jo tudi na zunanji bolj bujne in so končno
tudi bolj varne pred mrčesom in prahom.
Važno je slediti, da pridejo rastline, ki
kažejo nastavek popkov in cvetov, na naj-
svetlejša mesta, s katerih se jih ne sme
premakniti; razen tega je koristno, če dobe
nekoliko več vlage, ker bi se sicer popki
osušili.

Kdor se ravna po teh preizkušanih pra-
vilah o negi kaktej in je pri tem dovolj
potrpežljiv in čustven, bo gotovo dosegel
zaželjeni cilj, krasno sliko zdrave in cve-
toče družine kaktej. Zelo zanimivo je,
vzdržati kakteje iz semena brez vrtnarje-
ve pomoči, ter pri tem opazovati vse faze
svojevrsne rasti te čudovite rastline. Po-
skus nudi mnogo užitka in veselja.

Francoski konstruktor avtomobilov Stapp je zgradil dirkalni voz, s katerim bo skušal
potočiti hitrostni rekord Angleža sira Campbella. Voz, ki je krščen na ime »Gospo-
dična Francija«, meri v dolžino 10 metrov in je opremljen s tremi motorji po 800 ks.
Predvidena brzina bo 500 do 600 km na uro.

Eastmanova oporoka

V Ameriki še vedno ni upadlo zanima-
nje za zapuščino milijonarja Eastmana.
Znano je, da je Eastman zapustil znatna
volila v dobrotelne namene. Kljub temu
pa se zbirajo pokojnikovi daljni sorodniki
in dokazujejo, da imajo tudi oni nekaj pra-
vice do Eastmanovega premoženja.

Med drugimi, ki mislijo na dediščino, se
je pojavil tudi neki 40-letni policijski urad-
nik iz Brooksa, ki zatrjuje, da je Eastma-
nov nečak. Predložil je sodišču sliko svoje-
ga očeta, ki kaže res precej podobnosti z
Eastmanovim obrazom. Tudi iz njegovega
rojstnega lista izhaja, da je bil rojen v
Watervilleu, kjer je prišel na svet pokojni
Eastman. Več upanja na drobec Eastma-
nove zapuščine pa ima Eastmanova neč-
kinja Mrs. Dryden. Za njo je dokazano,
da je prava pokojnikova sorodnica, zato
se nadeja, da je stric ni pozabil, v prime-
ru, da se je to zgodilo, pa bo zahtevala
revizijo Eastmanovega testamenta. (Prav-
kar izšla številka ilustrovane tedenske re-
vije »Življenje in svet« priobčuje zanimiv
članek »Izumitelj George Eastman, dobro-
tnik človeštva«.)

Dnjeprostrój dovršen

Sovjetska Rusija posveča zadnje dni po-
sebnost pozornost trem dejstvom: dokonča-
nju največjega evropskega plavža v Mag-
nitogorsku, dovršitvi zadnjega največjega
jeza ob Dnjeptru (Dnjeprostrój) in začetek
obratovanja moskovske tvornice za kro-
glične ležaje. Plavž v Magnitogorsku je 28.
marca dosegel višek svoje produkcije s
tem, da je izgotovil 1037,5 ton litega že-
leza. Isti dan so zgradili poslednji jez ob
Dnjeptru in porabili zanj 705.000 kubičnih
metrov betona. S tem je delo na Dnjepro-
stróju zaključeno in voda Dnjeptra je dvig-
njena 44 m nad morsko višino. Vsa mesta
v reki, ki so doslej veljala za neprehodna,
so izboljšana in Rusija bo dobivala energijo
od te ogromne naprave, ki nima para
na svetu, od 1. maja dalje.

Nazareški gozd

Zidje Zedinjenih držav Amerike so skle-
nili v spomin na 200. obletnico rojstva Ju-
rija Washingtona zasaditi v okolici Nazare-
ta v Palestini gozd s pol milijona dreves.
Okolica Nazareta bo dobila, ko bo drev-
je zrastle, popolnoma drugo lice, kakor ga
ima sedaj.

Za pomlad

Na levi: mal klobuček s cveticami v živih barvah je žel obilo priznanja na dirkah v
Auteuilu. Desno: sportna nošnja je zelo v modi, kakor pričta ta obleka iz volanega
blaga

Jan Kubelík v konkurzu

Kubelík in njegova žena Marijana imata
na Gradiščanskem gradcu in posestvo, ki je
zašlo zadnje čase v plačilne težave. Pasive
znajajo 900.000 avstrijskih šilingov, aktiva
pa 800.000 šilingov. Kubelík in žena sta
ponudila upnikom 35%, plačilnih v enem
letu. Kubelík seveda nima same zemljišča
za obdelovanje, ampak tudi nekaj indu-
strijskih podjetij, med njimi so najbolj
rentabilni kamolomli.

Huda nesreča pri razstreljevanju leda

V bližini Mikloshaze pri mostu čez reko
Maros so romunski vojaki te dni razstre-
ljevali led, ki je ogrožal tamošnje okolice
in je pretel s poplavi. Ledno bariero so
hoteli razstreliti z dinamitom. Podčastnik,
ki je nadzoroval razstreljevalna dela, je
bil premalo previden in zgodilo se je, da je
eksplozirala ekrazitna patrona pred čas-
som. Posledice so bile katastrofalne. Nad
100 kg dinamita je zletelo v zrak, pod-
častnika je eksplozija raztrgala na kosce,
dva druga vojaka pa sta bila smrtnone-
varno ranjena.

Dragi čitatelj,

morda se Ti je zdelo včeraj na tem mestu
marsikaj čudnega in si zmajeval z glavo,
dokler nisi pogledal na datum: a, tako,
prvi april! Torej: Tako pametni niso otroci
niti v deželi pravilnih senzacij in rekor-
dov, da bi dvehleten otrok organiziral Ho-
go proti ugrabljanju dece! Pa tudi Al Ca-
pone ni pravi mož za pokroviteljstvo tak-
šne organizacije! Da bi predsednik Hoover
prodal lastnoročno svoje stare ovrtnice,
si pač komaj verjel. Vsem mladim damam
pa sporočamo veselo vest, da je lepi, mla-
di in sloki angleški prestolonaslednik še
zmerom svoboden, pa tudi Cilly Aussem še
ni našla svojega izvoljenca in ostane za-
časno zvesta tenisu...

Nervozno stoletje

Svetovna statistika o duševnih boleznih
kaže, da se je število primerov teh bole-
zi v zadnjih dvajsetih letih močno pomno-
žilo. Na Češkoslovaškem, kjer posvečajo
tenu problemu primerno pozornost, so pri-
šli do zaključka, da pride na 1000 prebi-
valcev 3,5 bolnikov te vrste. Na Angle-
škem pridejo na 1000 prebivalcev 4 blazni-
ki, na Škotskem 4,50, na Irskem 6,61, v
Nemčiji 3,70 itd. Največji pospeševalci
duševnih bolezni so alkohol, sifilis in po-
dedovanost. Najopasnjša pojava blaznosti
sta travmatična nevroza in histerija.

Vsak dan ena

»Lahko vam dam staro poletno obleko,
če jo hočete?«
»Najlepša hvala. Zelo jo potrebujem.
Imam tri okna na dvorišče brez zastorov!«

Michel Zivaco:

Pardaillanov sin

Kraljčin odgovor je bil vprašanje:
»Ali si res prepričana, Leonora, da pojde drevi v ulico Arbrec-
Sec?«
»Zanesljivo vem, madame.«
Marija de Medicis se je globoko zamislila. Leonora Galigai jo
je gledala s komaj opaznim zaničevanjem.
»In tisti mladi človek, ki si mi pripovedovala o njem?« je nada-
njevala kraljica. »Ali se popolnoma zanesesh nanj?«
Njen glas je bil tišji od diha. Plašno je pogledala okoli sebe in
dodala:
»Ali si prepričana, da ne bo... potem... česa izblebetal?«
»Na Concinijevo glavo, madame: porok sem vam zanj. Mladi
človek bo udaril, ne da bi mu roka vztrepetala... In pozneje ne
bo blebetal, ker bo mislil, da je storil svoje dejanje zaradi samega
sebe.«
»Tedad ludo sovraži kralja?«
Leonora se je komaj vidno namuznila: kraljica je očividno v
duhu pristajala na skrivno. Ne da bi pokazala, kaj čuti, je dejala:
»Ne!... A zaljubljen je... in ljubosumen kakor vsi zaljubljeni.
Ljubosumju pa ni daleč od sovraštva, madame.«
»A tudi ne dovoli blizu, da bi človek kar tako izlaha postal
morilec.«
»Pač, madame, če je tako strastne in nasilne nature kakor ta
mladi človek. Sicer pa ne gre za umor... Mladi mož je klatež, da,
a klatež posebne vrste, kakršnega svet še ni videl... Nkar ne

5

mislite, da mu bo zavratno porinil bodalo v hrbet. Napadel ga bo
v oči. In ubil ga ne bo drugače kakor v častnem boju.«
»A kako ga misliš pripraviti, da stori to... dejanje?«
»Zanimam se zanj... Kdo mi more braniti?... Razen tega je
rejenec nekega mojega rojaka... Da mu dokazem svojo naklonje-
nost, mu šepnem na uho vest, ki ga mora zanimati... Ali sem jaz
kriva, če je vest taka, da mora zbuditi v njem besno sovraštvo?
Ali sem jaz kriva, če postane v svojem sovraštvu zmogel najstraš-
nejšega dejanja?«
Čudno je bilo poslušati te njene mirne, okrutne besede. Marija
de Medicis se je zgrozila in presunjena zamrmrala:
»Ali veš, da si strašna?«
Leonora se je zaničljivo nasmehnila in ni odgovorila.
»Kdo je ta nesrečnej?« je vprašala kraljica. »Kako mu je ime?«
»Poznaj ga pod imenom Jehana Hrabrega. Kje se je rodil, kdo
sta bila njegov oče in njegova mati — vse to je skrivnost...
Saetta, ki ga je vzgojil in ga ljubi kakor rodnega sina, bi morda
lahko odgovoril na ta vprašanja. Pa on molči kakor grob... Vse,
kar vem, je to, da je silen človek... V svojo nesrečo ima nazo-
re... nazore, kakršnih nima vsak... Blaznež je.«
Tisti mah so se vrata kabineta tiho odprla in Caterina Salva-
gia, kraljčina zaupnica, je stopila na prag. Brez besede je mignila
Leonori in se umaknila.
Marija de Medicis, očividno vedoč, za kaj gre, se je vzravala
na svojem ležišču in vzklila z bleščajočimi se očmi veselo:
»Mislila je, da je strašni razgovor s tem končan. Toda Leonora
Galigai se ni ganila. Z zlovesčim mrzlim glasom je nedvoumno iz-
rekla vprašanje:
»Madame, ali naj podnetim ljubosumje Jehana Hrabrega?«
In kraljica je ponovila svojo prejšnjo besedo:

»Strašna si!«

Gahgajka je čakala, nema in brezčutna kakor usoda.
Kraljica Marija de Medicis je vstala. Njen pogled se je napolni
z grozo. Njene drhteče ustnice so se borile z besedo, ki je hotela
planiti z njih kakor obsodba... Da, obsodba! Ta beseda je pome-
nila smrt francoskega kralja!
Naposled je zajejala:
»Kaj naj ti rečem?... To je strašno, strašno... Daj mi časa, da
premislím... pozneje... počakaj... Kaj se ti tako mudi?«
Tedad je Leonora vstala in se skrivila v dolgim, globokem dvor-
skem priklonu. Z rezkim glasom, ki se je čudno razlikoval od tega
ponižnega priklona, je obenem izpregovorila:
»Čast mi je prositi vaše veličanstvo, da me odslovi... kakor tu-
di mogla soproga Concina Concini.«
Kraljica je prebledela kakor zid.
»Zapusti me hočeš?« je zajejala.
»Da, če vaše veličanstvo dovolí,« je ledeno odvrnila Leonora.
»Jutri zjutraj odpotujem iz Francije.«
Zbegana po misli, da naj izgubi Concinija, je kraljica zajejala:
»A jaz nočem, da odideš — nočem, slišiš?«
»Vaše veličanstvo naj blagovoli oprostiti, da vztrajam... Najin
sklep je nepreklicen... Vse je pripravljeno za odhod. Umakniti se
hočeva s pozorišča.«
Pri teh besedah, ki so imele očiten namen, se je v Mariji de
Medicis zdrnila in uprla vladarica. Vzravala se je v vsaj svoji
višini in srdito pogledala zaupnico, ki je še vedno sklonjena stala
pred njo.
»Hočeta!« je ponovila, poudarjaje sleherni zlog. »A jaz nočem!«
»Madame...«
»Dovolí!... Ne dam ti odpusta, za katerega me prosiš... Idi!«

Dr. A. Gradnik:

Nekaj opazk k osnutku zakona o zaščiti kmetovalca

Med mnogimi zakoni, ki so prišli v zadnjem času pred Narodno skupščino in ki imajo namen olajšati težko stanje našega poljedelca, je bil predložen tudi zakon o zaščiti kmetovalca. Kor predstavlja kmetiči stan ogromno večino prebivalstva Jugosla-
vije in je poljedelstvo temelj vsega našega gospodarskega življenja, je ta zakon izredno važnost ne samo za kmetovalca, kateremu naj pomaga, da čim lažje prebrodi sedanje težko, nenormalno stanje, ampak tudi za ostale panoge našega gospodarstva, ki so tesno povezane s poljedelsko produkcijo. Učinki tega zakona se bodo zato odražali tudi v naši trgovini, obrti in industriji, zlasti jih bodo čutili kreditne ustanove, dasi pravno je nekaterim od njih, zlasti zadruham, s tem zakonom odkazano izjemno stališče. Toda namen teh vrst ni ocenjevati socialno-politično, ampak samo pravno stran novega zakona. V tem pogledu se mi zdi potrebno opozoriti merodajne činitele na nekatere nedostatk, ki bodo ovirali uspešno in smoteno uporabo zakona, če se pri definitivni redakciji ne odpravijo.

Določbe tega zakona se tičejo izvršbe na nepremičnine in premičnine in konvertiranja kmetičkih dolgov. Ta razmatranja se omejajo na določbe o izvršbi.
Temeljne določbe glede izvršbe so: a) da se nepremičnine kmetovalčeve ne smejo prodati izpod cene, ki odgovarja njih vrednosti z ozirom na povprečne cene zakmečake zemljišča v l. 1929., odnosno ne izpod 75 njih vrednosti v času prodaje, če se vodi izvršba za izterjavo konvertiranih terjatev (§ 2); b) da se nepremičnine kmetovalčeve ne smejo prodati na dražbi niti tedaj, če ponudena najvišja kupnina presega sicer pod a) navedeno vrednost, ali ne zadostuje za plačilo vseh zastarnih terjatev, ki imajo prednost pred terjatvijo zahtevajočega upnika (§ 5); da gotove premičnine ne smejo biti predmet izvršbe (§ 9) in da se živina kmetovalčeva, njegovi poljedelski proizvodi ter njegovo orodje ne more prodati izpod cenitvene vrednosti (§ 10).

Pri prodaji nepremičnin in premičnin po prisilni dražbi je torej največje važnosti cenitev. Ze to dejstvo narekuje potrebo, da se izvrši cenitev, zlasti cenitev nepremičnin pod najvišjimi kvantitami zanesljivosti, natančnosti, strokovnega znanja in nepristranosti. Po izvršenem redu, ki je pri nas v veljavi, opravi cenitev nepremičnin izvršilno sodišče po svojih organih in izvedenci (§§ 140—144 i. r.). Izvedenci pa ne določijo vrednosti samostojno in dokončno, ampak je njih naloga samo ta, da dajo vse potrebne podatke sodišču, ki potem na odlagi njihovega cenitvenega operata samo v smislu načel § 272 civ. pr. reda določi cenitveno vrednost, ki se ima vzeti za podlagi izvršilnemu postopanju.

Po načrtu zgoraj navedenega zakona bi smela te cenitve opravljati sreska načelstva (§ 3). Zakon določa, da mora izvršilno sodišče, predno odredi dražbeni narok, naprositi pristojno sresko načelstvo kot upravno oblast prve stopnje, da mu spo-
roči vrednost nepremičnin, ki se imajo prodati, dočim mora sresko načelstvo v to svrhu zahtevati poročilo pristojne občine, zaslusiti sreske poljedelske odbore ali druge osebe, ki morajo dati pojasnila o vrednosti dotične nepremičnine. Zakon prav za prav ne govori nikjer izrecno o cenitvi nepremičnin, ampak samo o ugotovitvi njihove vrednosti po sreskem načelstvu. Ni torej jasno, ali bi se imela izvršiti ta ugotovitev samo na podlagi zgoraj navedenih podatkov (občine itd.) ali tudi po zaslusanju izvedencev. Sodišče bi bilo vsakokrat vezano na poročilo sreskega načelstva v pogledu vrednosti nepremičnin. Določba § 3 je vsaj za področje našega izvrš. reda neumestna in nepotrebna, ker ni prav nobene povoda za to, da se odvzame sodiščem pristojnost za ocenitev oziroma za ugotovitev cenitvene vrednosti. Postopanje, določeno v § 3, more biti primerno samo za pokrajine, kjer opravljajo dražbe, tudi nepremičnin, politične oblasti. Pri nas bi določba § 3 dovela do absurdnosti, da bi sodišče sicer izvrševalo slej ko prej cenitev premičnin, ki se imajo prodati na dražbi, po izvedencih (§ 10 t. 2), da bi mu pa bila odvzeta ta pravica pri nepremičninah. Sprito zgoraj omenjene važnosti, ki jo ima cenitev za dražbo nepremičnin, od katerih bi se zahtevala pojasnila, igrali bi očitno odločilno vlogo lokalni interesi, osebne vezi ter osebna in politična nastrojstva. Mora samo ugotovitev vrednosti zemljišča po sodišču, na podlagi operata zapriženih izvedencev, nuditi jamstvo za dosledno tistega smotra, ki ga zasleduje zakon z določbo § 2.

Ko govorimo o cenitvi, moramo pripomniti, da pogrešamo v zakonu vsako določbo o pritliklinah. Po našem izvrš. redu (§ 140, odst. 3) se imajo obnem o cenitvi nepremičnin popisati tudi na teh nepremični-

nah nahajajoče se pritlikline. Kaj je smatrati za pritlikline, je določeno v §§ 294 do 297 o. d. z. Po § 294 o. d. z. je smatrati za pritlikline vse, kar se stavlja s stvarjo v trajno zvezo. Semkar spadajo ne le prirast stvari, dokler se ne odloči od nje, marveč tudi postanske stvari, brez katerih glavne stvari ni mogoče rabiti, ali ki jih je zakon ali lastnik določil za trajno rabo glavne stvari. Po § 296 o. d. z. so pritlikline: žito, les, krma in vsi drugi, čeprav že spravljene pridelke, kakor tudi vsa živina in vse orodje in priprave, ki spadajo k nepremičninam, kolikor so potrebne za nadaljevanje rednega gospodarstva. Pritlikline je po § 140 izvrš. reda popisati in oceniti obenem z nepremičninami, ker po § 252 i. r. ni dopustno posegati z izvršbo na pritlikline ločeno od nepremičnin. Ze zaradi čestokrat epornega vprašanja, katere stvari spadajo k pritliklinam oziroma ali ustrezajo zgoraj navedeni svrhi (potreba za nadaljevanje rednega obrata), je potrebno, da izvrši cenitev sodišče tudi tam, kjer opravljajo sicer izvršbe politične oblasti. Za naše področje je podana ta potreba tembolj, ker je proti cenitvi vrednosti določeni po sodišču dopusten rekurz, dočim po § 3 načrta pravno sredstvo proti izreku sreskega načelstva ni predvideno.

V zvezi z vprašanjem pritlikline je pomakljiv načrt tudi v določbi § 2. Če je namreč z ozirom na padanje cen kmetičkih posestev v zadnjih dveh letih umestna določba, da je upoštevati pri cenitvi povprečno vrednost zemljišča l. 1929. bi to načelo gotovo ne moglo veljati tudi za cenitev pritliklin, pri katerih more biti merodajna samo njih vrednost ob času cenitve. Vrednost zemljišča ob času javne dražbe pride v poštev pri izvršilnem postopanju za izterjavo konvertiranih terjatev. Vprašanje je, katero vrednost je vzeti za podlagi pri prisilni prodaji, če se vodi izvršba ne le za konvertirano terjatev, ampak istočasno tu, da za izterjavo nekonvertirane terjatve? Isto tako je vprašanje ali naj bodo povprečne cene iz l. 1929 absolutno merilo, tudi če je v konkretnem primeru vrednost zemljišča ob času prodaje večja od vrednosti iz l. 1929. (n. pr. zaradi naknadno napravljene poti, arondacije itd.).

Določbe §§ 4 in 5 so nepotrebne. Da more tudi sam dolžnik predlagati postopanje v smislu tega zakona, se razume samo po sebi. Uporaba zakona pa ne sme biti odvisna samo od slučaja (zaznanje sreskega načelstva, da se prodaja zemljišče poljedelca), niti ne od volje samega zavezanca, ker ne gre samo za potrebo in koristi poedinca, ampak tudi za interese splošnosti. Če hoče zakon ustrezati svojem namenu, mora biti njegova uporaba prisilna in bi morala izvršilna oblast, čim prej predlog za izvršbo, z uradnimi poizvedbami ugotoviti, ali je zavezanec poljedelec v smislu § 27. S tozadevno določbo bi bilo potrebno nadomestiti določbe §§ 4 in 5.

Kar se tiče izvršbe na premičnine (§§ 9 do 11) bi bilo potrebna določba, da se pritlikline — če je dolžnik obenem tudi lastnik zemljišča, na katerih se nahajajo oziroma katerim služijo — smejo prodati samo obenem z nepremičninami. S posebno določbo pa bi se moralo izreči, da je nedopustna izvršba na pritlikline, če lastnik pritliklin ni obenem lastnik nepremičnin (na primer zakupnik, uzufuktuar), oziroma more z njimi razpolagati (n. pr. fidejkomisarični dedič). Namenu zakona ne bo namreč ustrezelo, če naj se takšen kmetovalec zaščiti samo z določbo § 9, da so izvzeti od izvršbe en plug, ena brana, en voz, ena motika, ena sekira, ena kosa, dva vola ali dva vprezna konja itd. Določba § 9 je enostavno prevzeta iz § 209 t. 2 novega izvršnega reda, v katerem vprašanje eksistenčnega minimuma kmetovalca ni rešeno. Zato tudi povsem mehanično in šablonsko prenašanje te določbe izvira juče iz povsem drugačne osnove, v zakon, ki ima za svrhu zagotavljanje eksistenčnega minimuma za kmetovalca in njegovo rodbino ne more ustrezati temu namenu. Kaj naj stori kmetovalec z eno motiko, če potrebuje štiri, kar z enim vozom, če so mu nujno potrebni trije itd? Ne sme biti merodajno število enega ali drugega predmeta, ampak samo vprašanje, ali bi si moral dolžnik, ki mu je po izvršeni dražbi ostalo samo to, kar mu dopušta zakon v § 9, znova nabaviti vse prodane premičnine, da bi mogel uspešno in smoteno nadaljevati svoj obrat. Če tega ne more storiti, če bi njegovo gospodarstvo brez prodanih premičnin trpelo in bi bila s tem tudi njegova eksistenca ogrožena, je jasno, da mu določba § 9 ne nudi zadostne zaštite. To zaščito bi mu dajala samo določba, da so izvzeti od izvršbe vse premičnine, ki so za nadaljevanje rednega gospodarstva obrata neobhodno potrebne. S tako določbo se morejo posamezni slučaj individualizirati in samo na ta način pravilno reševati. Dočim more šablonsko uporabljane formule, postavljene v § 9, odpirati vrata krivici, nedoslednosti in

Damski KLOBUKI in SLAMNIKI že od Din 60 naprej v največji izbiri, vedno zadnji novosti samo v modnem salonu »La femme Chloé Anica Puhek, Šelenburgova ul. 61.

PARKETE

PO NAJNIZJIH KONKURENCNIH CENAH
PARKETUNION d. d., ZAGREB, Trg kralja Tomislava 10 — BEOGRAD, Wilsonov trg 1

vseh vrst z in brez polaganja. —
Najsolidnejša izdelava proti jamstvu

absurdnostim. Položaj kmetovalca, ki ni lastnik zemlje, katero obdeluje, je treba torej v pogledu prodaje premičnin povsem izenačiti s položajem kmetovalca, ki je lastnik t. j. izvzeti za enega in drugega od izvršbe vse predmete, ki se smatrajo po zakonu za pritlikline zemljišča.

Iz življenja na deželi

ST. VID NAD LJUBLJANO. Prosvetni odsek Sokola vprizori jutri ob pol 8. zvečer v dvorani Katkyja v St. Vidu ljudsko igro »Prisega o polnoči« od domačih pisateljice Manice Komanove. Ker je snov vzeta iz ljudskega življenja izpod Smerne gore, je veliko zanimanje za njo pri domačinih in tako tudi pri ljubljanskih obiskovalcih Smerne gore. Na željo domačinov se pisateljica gđ. Manica Komanova osebno udeležila vprizoritve, ki je že 230. po številu.

PRESEJER PRI LJUBLJANI. Dramski odsek našega Sokola nam je za praznike vprizoril štiridejansko burko Jaka Spicarija »Odkolčni možje«. Igra je polna zdravega humorja in kaj primerna za podeželske odre, posebno se za praznike, ko so želodci polni dobrot, in da ljudstvo pozabi za nekaj časa na vse krize. Igra je režiral br. prosvetar prav zadovoljivo. Vloge so bile dobro razdeljene, maske primerne in tudi igralce v pravem tempu. Poleg par starih igralcev je nastopilo tudi več novih, ki obetajo postati vrli dilatanti. Vsi, prav vsi, so nas zadovoljili, zato je bila dvorana polna razigranega smeha in navdušenega plaskanja. Igra je polna šaljivih prizorov, ki nam prikazujejo volilno borbo za časa občinskih volitev. Na belo nedeljo gredo naši igralci gostovat v Tomišelji pri Igu, kamor tudi iz Ljubljane ni daleč.

GOLNIK. Uprava zdravilišča je letos razveselila svoje paciente s posebnimi pisanicami. Povabila je priljubljeni pevski kvartet Matičarjev, ki so na velikonočno nedeljo zvečer priredili koncert. Uspeh je kakor makolatera druga prireditelj na Golniku. Velika dvorana je bila zasedena do kraja. Poleg gg. upravnika dr. Neubauerja in upravitelja Ceplaka so se koncertu udeležili vsi gg. zdravniki in nameščenici s soprogami, nadalje vsi bolniki, katerim je bila udeležba iz zdravstvenih razlogov dostupna ter številni obiskovalci, ki so prišli k svojem koncertu na Golnik. Ker se je koncert odvijal po mikrofonu po bolniških sobah, lahko cenimo vse poslušalce na 300. Priljubljeni pevci so vse točke obširnega, izbranega sporeda izvajali prav mojstrsko. Ze po prvem odmoru je postalo živahno v dvorani. Vrli gostje so si hitro osvojili srca prijateljev lepe pesmi in navdušenje se je stopnjevalo z izvajanjem vsake nadaljnjee pesmi. Posebne lavorke so si pridobili »Matičarji« s pesmimi: »Matišče, ki so jih morali ponoviti, nadalje goriške »Vinske pesmi« in srbsko »Kolo«. Le prehitro je prišel zaključek s pesmijo »Lahko noč!«. Na velikonočni ponedeljek pa je kvartet Matičarjev sodeloval pri službi božji in zavidil številne vernike s krasnim izvajanjem Medvedove mase in velikonočnih pesmi. Upravi zdravilišča iskrena hvala za pozornost, vrli pevci pa za iskreni užitek. Ziveli in na svidenje! — Uradniška pripravnica Marija Zupančičeva je položila z odliko strokovni izpit za arhivsko uradnico. Čestitamo!

DOL PRI HRASTNIKU. Jutri bo uprizorilo tukajšnje Sokolsko društvo ob 3. polpoldne v šoli »Svoje glavočvaka«. Vse uloge so v rokah naših najboljših igralcev. Igralo se bo pod vodstvom br. Ferencaka. Novost na našem odru bo tokrat ta, da bo spremljal vse pevke točke igre kvartet Glasbenega društva hrastniškega. Tudi bratje iz Hrastnika pravijo, da hočejo pripomoči s svojo navzočnostjo do večjega uspeha. — Ker je dohodek namenjen za saniranje društvenih financ, je želeli, da ne prisostvuje igri samo vsak član Sokola, temveč, da pripelje s seboj še vsaj nekaj prijateljev. Posnemajmo v požrtvovalnosti naše neprijatelje in dvorana bo polna!

BANJALOKA PRI KOČEVJU. Pred kratkim je naš Podmladek priredil v šoli mladinsko akademijo ob 25 letnici smrti gorškega slavlaka. Na sporedu so bile same Gregorčičeve pesmi, govor o Gregorčiču, rajalni nastopi s petjem, poklonitev šolske mladine, učiteljstva, naroda. Sokolstva in vojaštva pesniku. Nekaterke točke so bile naravnost odlične, zlasti so ugajale »Peričice«, »Za boj med bojni grom«, »Siromake« in »Soča«. Čisti dobiček je bil namenjen novoustanovljenemu PRK. Požrtvovalnemu učiteljstvu moramo čestitati. Le tako naprej! — Prihodno nedeljo bomo imeli v Banjaloki ustanovni občni zbor sokolske čete. Ustanovni je bilo v naši vasi poverjenosti Rdečega križa in »Orjem«. Dne 4. aprila bodo na našem odru gostovali požrtvovalni gasilci iz Vasi z dramo

»Prisega o polnoči«. Dne 10. aprila pa priredi na iniciativo šolskega upravitelja bi-giensiški zavod iz Ljubljane prvo zdravstveno filmsko predavanje »Higijena na deželi«. Kljub krizi imamo pri nas 27 članov Vodnikove družbe.

DOBOVA. Krajevni odbor Rdečega križa v Dobovi priredi v nedeljo 3. aprila in ponedeljek 4. aprila v šoli igro v 4 dejanjih »V kraljestvu ljubezni in dobroteč. Glede na lepo igro in plemenit namen društva vabimo k obilni udeležbi.

VELIKA PIRESCA. V nedeljo 3. t. m. ob 15. vprizorimo v poslopju šole veselo-igro »Moč uniforme«. Vjudno vzrojeni vsi, posebno od sosednih bratskih društev.

SEVNICA PRI SAVI. Prosvetno delo Sokola v Sevnici je bilo v mesecu marcu zelo plodovito. Uspeh društvenega dela se je pokazal na petih prireditvah. Uprizorjenje so bile 3 gledališke igre, vršilo se je poučno predavanje dr. Mušiča in v nedeljo 20. marca zvečer smo imeli v sokolski dvorani pevski in glasbeni koncert. Nastopila sta kot gosta br. Ručman in Razpotnik iz Rimske Toplice, prvi s pevskimi točkami, bariton-solo, drugi kot violinist. S tremi klavirskimi skladbami je nastopil tudi dr. Drago Cimperšek, kot jako dober pianist. Vsi solisti so želi mnogo odobravanja za svoja umetniška izvajanja. Ostale točke programa je izpolnil društveni salonski orkester. Zal da za take prireditve obstajno še nima dovolj zanimanja, koncert bi bil pač zaslužil več obiska. — Za velikonočne praznike je bil odprt zopet kino v Sokolskem domu. Prihodnje predstave bodo v soboto, v nedeljo in v ponedeljek.

PREVALJE. Dne 5. t. m. se je tudi na Prevaljah ustanovil krd. odbor Rdečega križa, ki že danes šteje 46 rednih članov vseh slojev. Na zboru, katerega so se udeležili tudi poslanci guštanskega odbora in delegat občinskega odbora g. Malnarčič, je bil soglasno izvoljen za predsednika sreski sanitetni referent g. dr. Davorin Flis. Pri prvi seji, ki je bila 12. t. m. se je na občnem zboru izvoljeni odbor konstituiral takole: I. podpredsednik g. Josip Rifl, gostilničar; II. podpredsednik g. Ivan Milač, sreski podnačelnik; tajnik g. Vinko Vidmar, finančni podpredsednik; blagajnik g. Ivan Lebič, učitelj; blagajnikov pomočnik g. Karel Dobrsek, šolski upravitelj; gospodar Andrej Hribernik, sedlarski mojster. Nadzorstve ni odbor sestavljajo gg: sodni svetnik dr. Blaž Reichmann, finančni preglednik Franjo Malnar in rudniški uradnik Jožko Kokol.

SMARJE PRI JELSAH. Sokol je 20. t. m. uprizoril Bartschevo žaloigro »Tragedijo mater«. Igralci so dobro rešili. — 6. aprila bo imeo društvo spominsko proslavo 100 letnice Goethejeve smrti. — V istem mesecu namerava igrati dramski odsek »Volkašina«.

SV. PAVEL PRI PREBOLDU. Tudi pri nas hočemo skromno proslaviti sklep kmetijske in gospodinske nadaljevalne šole. V nedeljo in ponedeljek bo v šoli odprta razstava ženskih ročnih del in kuharskih izdelkov. V ponedeljek pa bo ob 15. uri proslava v ponavljanjem predelane snovi, petjem, nagovori in kratkimi igricami. Ljubitelji kmetijske mladine dobro došli! Te dni smo pokopali gojenca kmetijske nadaljevalne šole Ahaca Jožka, ki se je v soboto pri streljanju ponesrečil, izgubil vid in naposled po hudih mukah umrl v ljubljanski bolnici. Bil je marljiv in miren fant! Prvi in edini velikonočni strel v naši občini je zahteval žrtve! Bodi pokojniku ohranjen blaz smotil!

MALA NEDELJA. Pred kratkim ustanovljena sokolska četa bo imela prvo prireditve na belo nedeljo 3. aprila ob 15. v Društvenem domu. Uprižori se krasna igra Komanove »Krst Jugoviceve«. Po igri bo odhodnica bratom voljakom. Svitala bo godba na pihala. Vabljeni!

JURKLOSTER. Na praznik sv. Jožeta so uprizorili naši Sokoli v šolski dvorani vsko burko »Trije vaški svetniki. Navzile strastni protitlačilci se je ljudstvo pri predstavi naravnost trlo in je bil uspeh uprizoritve zelo zadovoljiv. Režiser br. Marguč Julij in ostali igralci so stonili na oder skrbno pripravljani in so pokazali odlično igro. K upehu naše iskrene čestitke!

POKIVKA OB JUŽNI ŽELEZNICI. Na praznik 19. t. m. je imelo gasilno društvo 10. redni občni zbor. Jubilejno zborovanje je otvoril načelnik g. Franjo Zlitar in se spomnil ob tej priliki vseh onih, ki so s svojim nesebičnim delom pripomogli, da se je povzpelo društvo na sedanjo višino. Poročila funkcionarjev izkazujejo znatno aktivnost društva, pri čemer je upoštevati poleg tehnične izpopolnitve zlasti močno prosvetno udejstvovanje v prirejanju gasil-

ske-propagandnih iger. Glede na terenske potrebe gasilnega okoliša se bo letos v juniju nabavila nova motorka z vozom. Letos se bo proslavila tudi 10-letnica društvenega obstoja.

ROGAŠKA SLATINA. V nedeljo 20. t. m. je priredilo agilno društvo »Sloga« pevski koncert, ki je uspel nad pričakovanje. Poster spored je nudil priliko ženskemumu in moškemu zboru, da sta se med seboj kosala, kdo se bo boljše izkazal. Impozanten pa je bil njih skupen nastop. Mladi konservatorist g. Hrovatin Radoslav je lahko ponosen na svoj uspeh, ki ga je stal mnogo truda. Poset je bil zadovoljiv.

DEVICA MARIJA V POLJU. V nedeljo 20. t. m. se je vršila v šoli ustanovna skupščina krajevne organizacije JRKD. Zbor, kateremu je prisostvovalo veliko število okoliških posestnikov, je otvoril bivši predsednik krajevne volilnega odbora g. Janke Kuhar, nato pa je v daljšem govoru očrtal smernice nove organizacije delegat banovskega odbora ravnatelj g. Anton Jug iz Ljubljane. Za predsednika krajevne organizacije je bil izvoljen g. Ivan Jamšek, posestnik iz Zg. Kašlja, za podpredsednika pa župan g. Ivan Gartoža iz Sp. Dobreve in g. Franc Grad iz Zg. Kašlja. Tajniške posle je prevzel g. Janke Kuhar, uradniške papirnice, blagajniške posle pa g. Valentin Goljar iz Polja.

Dam v najem ali prodam
dolgoletno

restavracijo

„GOURMAND“

Ponudbe prošim nasloviti na »Gourmande, Nikolčeva ulica broj 5., Zagreb. 4473

Farma je nagrajena:
1899. leta s pokalom Nj. Vel. kralja
1900. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1901. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1902. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1903. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1904. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1905. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1906. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1907. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1908. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1909. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1910. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1911. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1912. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1913. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1914. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1915. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1916. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1917. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1918. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1919. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1920. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1921. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1922. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1923. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1924. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1925. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1926. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1927. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1928. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1929. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1930. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1931. » s pokalom Nj. Vel. kralja
1932. » s pokalom Nj. Vel. kralja

Jugofarm

Prve jugoslovanske selekcijske odgo-
jalnice plemenite krave. — Lastnik:
SAVA VUJIC, NOVINAR.

Trenchcoat-

164

plašči

iz čiste volne

Manchester Din 680.-
Bradford Din 590.-

Zimska podloga, ki se da odpeti, iz
prave vlnobode dlake Din 140.-,
iz imitirane vlnobode dlake Din 90.

Po povzetju pošilja

A. Schaffer

Zagreb 11 pret. 6.

TU TE VESELE ZA VAS
IN VAŠO FAMILIJO!

Direktno IZ TOVARNE oz. skladišča dobite
ves dober instrument tako po ceni, kakor pri nas:

VIOLINE od Din. 68. TAMBURO od Din. 89.
GITARE - 165. TROMBE - 470.
Ročne harmonike - 69.

NAŠA SPECIALITETA:
KROMATISKE HARMONIKE, HARMONIKE
GITARE, SAKSOFOINI.

Zahtevajte brezplačni
CENIK
s katalogom, kako postane gosenik

HEINEL & HEROLD

TOVARNA GLAZBIL IN HARMONIK
PRODAJNA
PODružnica MARIBOR 5t 101

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po kame«, »Auto-motor«, »Kapital«, »V najemu«, »Posest«, »Lokal«, »Stanovalništvo«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrti« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski pomočniki« in »Zasluge«, če se z oglašom nudi zasluge, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluge ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračunava enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vplačati v pisnu obnem s naročilom.

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Potnik
s šifrom nastopim in obiščem trgovskim poslovanjem, iščem. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Potniki« in »Glasilo«.

Služba dobi
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Fotograf
ki ima dobro razvijati in kopirati, se sprejema. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Fotograf«.

Fotograf
dobi službo kot vodja poslovanja. Potrebno 20.000 Din kaveje. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Fotograf«.

Bogati postanete
če imate veliko znanost! »Personel«, Ljubljana, pošilja predal 307. Znamki za odgovor!

Tapet. pomočnika
dobro izkušenega sprejema takoj. Štiraj, Wolfova ul. 12.

Šiviljsko pomočnik
izkušen sprejema. Adela Lončar, Poljanska c. 50.

Gaterist
popolnoma samostojen v branjenju žag, rozanju trga in mehkih lesa ter vajen pogrevati, dolati, kati, namočiti, čez, ure in le na trave in mavlice. Pismene ponudbe s preloženimi skicami in zahtevami pošilja na ura na naslov: Miklašina, Bratislava.

Pek. pomočnika
mladenca in priprave, ki bi razumel tudi kralj, stroj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Za samostojno vodstvo trgovine
v mesarstvu blagom. Izkušen prodajalec, trgovaški nastop. Trgovina se nahaja na delu poleg farne cerkve, 15 ure od kolodvoza. Potrebno je 15.000 Din kaveje. Ostale po dogovoru. Členice ponudbe na področju »Jutra« pod »Trgovina«.

Več kuharic, sobaric in deklet
za privatne hiše in gostilne. Štiraj, Zagrabi in travni mesta. Služba je dosti na razpolago. Vsaka dobi v kratkem času službo, če je pridna. Odgovarjam pisno, če se prihoditi znamka za 1 Din. Zavod službovski Zagreb, Galjeva ul. 27 — B. Seidner.

Perfektno sobarico
zmožno nemščine, ki je že služila v boljših hišah, sprejema se 16. aprila. Ponudbe v nemščini na oglasni oddelku »Jutra« pod »Hiše«.

Hotelski portir
dobi mesto v Sloveniji. Reflektira se samo na pr. vratarstvo moč z večletno prakso. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Portir«.

Edgar Rice Burroughs;
Tarzan, kralj džungle

Šiviljo-družabnico
zmožno vseh damskih del in z nekoliko poslovanja, iščem. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Šivilja«.

Zasluge
Kdor išče zasluge, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. Kdor nudi zasluge, plača za vsako besedo 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Trgovci, pozor!
Sportne in navadne trgovine vseh vrst, iz volne in bombažne izdelujejo po naročilu. Za delo od desetih do petdeset par. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Pouk
Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (4)

CAMERIKOVA šolerska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36. Prva obojestrana koroška učna. Prospekt 16 listov. Pšite pošilj. Obe s. sprejema vsak dan. 251

Kolesa
za besedo. Oglasi socialnega značaja po 50 par besedo. Za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Novo kolo
za vsako ceno napredaj na Miklošičevi cesti št. 7/III.

Službe išče
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Pošteno deklet
vazeno kuje in hlini del, išče službo pri boljši obitelji. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Pošteno«.

Šivilja
išče mesto pri boljši šivilji, da bi se se izposlovala v stroji, kjer bi delala samo za hrano in stanovanje. Ponudbe na področju »Jutra« v Celju pod »Šivilja«.

Kot gospodinja
k mašini družini ali samostojno gospodnji bi šla vsaka gospodinja, ki ima nekaj gotovine. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Sem sposobna
za vsako podjetje, ki po lažjo važno na ljubljenski in v poznoro obsevanje v strojni. Govorim v pisni, perfektno slovensko, nemško, hrvaško in italijansko. Imam 16 let trgovske prakse kot prodajalka za boljšo stranko. Kot gospodinja sem morala razumeti Opatje. Sem v najboljših, rešnih letih in neoporečne preteklosti. — Član. ponudbe prošim pod šifro »Dobro moč se vedno razvija na oglasni oddelku »Jutra«.

Plačilna natarikarica
zmožna kaveje, z letnimi sprejemati provizijsnih goštin, keli premeniti službo Reflektira samo na boljšo mesto. Členice dogaje na področju »Jutra« v Mariboru.

Gospodinja
trgovina, šivilja, šel kralj mesto pri boljši šivilji. Gre event. tudi k boljši družini k otrokom. Član. ponudbe na področju »Jutra« v Celju pod »Šivilja«.

Prodajalka

dobro izkušena v šivilji, želi mesto za takoj ali pozneje. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Prodajalka«.

Na orožniški postaji
ali pri finančni straži želim službo. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Restavracijska kuharica
starejša moč, zmožna samostojno voditi kuhinjo, išče stalno mesto. Gre tudi za sezono. Nastopi lahko takoj ali po dogovoru. Član. ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Restavracijska«.

Trgovski pomočnik
priden in pošten začetnik, razen v molarni stroji, želi službo. Član. ponudbe na področju »Jutra« v Celju pod šifro »Pošteno«.

Avto, moto
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Avto
jeet-Hindrich, za 2000 kg teže, malo rabljen, dobro ohranjen, radi nakupa vedno prodaja Ignac Andrešić, Kranj.

Tovorni avto
od 2 1/2 do 3 1/2 tone, malo rabljen, se možno kupiti s posrednim posrednikom. — Ponudbe na parolin »Slavija«, Vukovar.

Motorno kolo
A. J. S. 500 cm³, z električnim svetilom, hlini, v celici sedenjem, skoraj novo po zelo nizki ceni takoj prodam. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Tovorni avtomobil
znamke »Chevrolet« 2-5 tonski, malo vožen, motor, gume in drugi v najboljšem stanju, ugodno prodaj. A. Golobinski, Ljubljana, Gosposvetska cesta 107.

Motorno kolo
»James« malo rabljeno na prodaj v vinarni v Vegovi ulici 2.

Kupim
Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Hrastove sode
od belga vina, garantirano zdrave, od 10-20 bl vsebine k. p. m. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Zdravi sodi«.

Zobozdravniški operacijski stol
stroj za vnanje in pljavniški kupiti. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Pisarn. inventar:
2 ameriški pisalni mizi, eno s kralje in pisalni stroj z mizice kupiti. Član. ponudbe prošim pod šifro »Dobro moč se vedno razvija na oglasni oddelku »Jutra«.

Dobre vrtnje zemlje
par voz kupi Adamci v Trnovem. Starostva št. 16.

Kapital
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

4000 Din posojila
iščem. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Gospa 30«.

Prodaj
Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Vinske trte
členice, komad po 60 par nudi Alojzij Grabar, pošta Juršinci pri Ptuj. 8354-6

Otroški voziček in košarica
oboje zelo dobro ohranjeno. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Garvens-Mimot. Automat
komp. s sesalno in električnim motorjem 220-380 Volt, 2 HP, menjalni tok, s kotlom 100 l, popolnoma nov, napredaj v kolenov. ski restavraciji v Velenju.

Otroški voziček
dobro ohranjen prodaj za 200 Din. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Otroški voziček
(sportni) dobro ohranjen prodaj Ivan Kokalj, Ljubljana, Gradišče št. 16/II.

Posedstvo
rodovito, obsega 10 orolov, pri Mariboru na prodaj. Naslov pri področju »Jutra« v Mariboru.

Isolacije za hladilnice
jedene, kleti ter za vse vrste parne in hladilne naprave, kakor tudi ognjavarne ploče za zgradbe, nabavite najugodnejše cene od specialne tvornice. Obrnite se pred navedbo vedno na naslov: Inž. Mihor, Ljubljana VII.

Smučke, cepin in gitara
poceni napredaj pri blitni k v Gregorčičevi ulici 12.

Močno cizo
skoraj novo, slamerovno in šivalni stroj prodam. Ogledati na dvorščaki na Rimski cesti št. 19.

Drobilec za kamenje in mlin za pesek
prvotna, poceni prodam prvotna na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Kameno« in »Pesek«.

Otroški voziček
lep, in kočarica napredaj na Poljanke cesti št. 15, stopnišče VIII, vrata 5.

Lepo posestvo

4000 m² — z velikim vilo na Bledu opremljeno, z gospodarskim poslopjem, parkom, vrtom, sadovnjakom itd. prodam. Interesne prošim, da se javijo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila«.

Majhno posestvo
krasno, v bližini Maribora prodam. Spodnje Radvanje št. 48.

Hišo v mestu ali obsežno posestvo
na delu kupim. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila«.

Les
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Suha bukovka drva
vsako količino od 1000 kg dalje kupuje »Hilja« dr. z o. z., Ljubljana, Lunajska cesta 46.

Lesene jelšve
plošče »Tobal« (Sperplaten) prodaja po tvornici ceni Adolf Glueck trgovci s lesom v Celju.

Suha bukovka drva
v bukovno ogelje kupujem na vagoni. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Bukova drva«.

Kampa, kam?
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (18)

V nedeljo, 3. t. m. vsi k Živcu.
Pri godbi, kurentini in najboje kapijeli Vam želimo dober tek.

Stanovanje
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Enosob. stanovanje
v vsomi pritlikalni takoj oddam poleg postaje Zalog — Sp. Kaselj 42.

Trisob. stanovanje
oddam 1 minuto od tramvaja. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj oddam 3-5 oddalim osebam. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Stanovanje
v vsomi pritlikalni takoj oddam poleg postaje Zalog — Sp. Kaselj 42.

Dvosob. stanovanje
s balkonom oddam takoj na Šmartinski cesti št. 6.

Stanovanje
2 sob, kopalnice, kuhinje in pritlikalni, se oddam blizu glavnega kolodvoza. Odda Ana Semolič, Bolgarska ulica 23 — poizve se v podpriliku.

Stanovanja
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje
2 sob ali ene večje s pritlikalnimi hiše oddam v bližini glavnega kolodvoza. Odda Ana Semolič, Bolgarska ulica 23 — poizve se v podpriliku.

Čedno stanovanje
2 sob in pritlikalni, za sezono oddam v bližini glavnega kolodvoza. Odda Ana Semolič, Bolgarska ulica 23 — poizve se v podpriliku.

Stanovanje
eno ali dvosobno, v mestu blizu tržaniškega kolodvoza. Odda Ana Semolič, Bolgarska ulica 23 — poizve se v podpriliku.

Soba odda
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Mesečne sobe
po 200 in 300 Din a posredno in razvijajo oddaja hotel »Tivoli«.

1 ali 2 sobi
opremljeni, strogo separirani takoj oddam v vili Mirja. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Sostanovalec
sprejemam v lepo, razno in solno sobo, event. s hrano po zmerni ceni. Cesta v Rožno dolino 40. prtilice desno.

Opremljeno sobo
oddam v Pleterski ulici št. 22, Beograd.

Opremljeno sobo
oddam takoj na Taboru 5 prtilice.

Opremljeno sobo

veliko, svetlo in solno. a posebnim vrtom ter električnim oddam s 1. aprilom stalnemu gospodu na sv. Jakoba trgu. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Soba
lepo opremljeno oddam boljšemu in stalnemu gospodu. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Soba s štedilnikom
oddam v Bohoričevi ulici št. 33.

Gospoda
sprejemam takoj kot sostanovalec. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Lepo sobo
separirano oddam v centru. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Gospoda
sprejemam na stanovanje blizu univerze. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Prazno sobo
veliko in solno oddam za pisarno ali stanovanje na Mostnem trgu. Poizve se v podpriliku.

Soba
s elektr. razsvetljavo in posebnim vrtom, v središču mesta takoj oddam za 250 Din. Stari trg 261.

Sobe išče
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Večjo sobo
s najnujnejšo opremo za 2 osebi, z električno in pošto, išče za takoj stalen gospod. — Ponudbe s ceno na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Veče in sine«.

Za dijaka
iščem stanovanje pri stroji družini. Ponudbe pod šifro »Dijaki« na oglasni oddelku »Jutra«.

Separirano sobico
išče za takoj soliden akademik. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Mirno«.

Soba
s strogo separiranim vrtom išče dr. inženir v bližini univerze. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Stalne 40«.

Zračno sobico
majhno in razno, v centru mesta blizu takoj. Ponudbe s navedbo cene na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Miren gospod«.

Dopisi
Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (24)

Vsak občuduje
lepo to stih dam, katere uporablja Zoraida krema, Zoraida puder in Zoraida mila. Dobiva se v lekarnah, drogerijah, parfumerijah in boljših trgovinah. Glavni depot: Parfumerija U. R. n. Ljubljana, Mestni trg 11.

Živali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (27)

Mlad jazbecar
rjave barve, s znamko št. 394, se je izgubil. Odda naj se pred nagradno v Hriški ulici št. 9746-37

Objava!

Javljava cenj. gostom
kor tudi širši javnosti, da sva hotel in restavracijo »Lovački rog« Ilica 14 predala g. Hrvoju in ge. M. Tomec. Zahvaljujemo se vsem cenj. gostom za mnogobrojne obiske in izkazano zaupanje in prosimo, da ohranijo isto tudi najinim naslednikom.

Z velespoštovanjem
Anton in Terezija Tonejc

Zagreb, 1. aprila 1932.

Objava!

Z današnjim dnevom sva
preuzela hotel in restavracijo »Lovački rog«, Ilica 14. Prosimu mnogoštevilne goste in ostalo širšo javnost za zaupanje, ki so jo izkazovali najinim prednikom, da ga izkažejo tudi nama.

V tem pričakovanju se najtopleje priporočava
Hrvoje in Mina Tomec

Objava!

Objava!

Objava!

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (29)

Šivalni stroj
»Singer«, rabljen, vendar dobro ohranjen kupim. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod značko »Šivalni stroj«.

Pisalni stroj
dobro ohranjen, zelo poceni prodaja Iva Kokalj, Gradišče 11/II.

Nov šivalni stroj
za 1500 Din napredaj na Miklošičevi cesti št. 7/III.

Izgubljeno
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (28)

Zamenjan dežnik
v kavarni Emona sem v terek pomotoma zamenjal nov svilen dežnik. Prosim, da se zamenjanega proti vrtniti starega odda pri bližnji kavarni Emona blaginji v kavarni Emona.

Razno
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (37)

Telefon 2059
PREMOG suha drva

POGAČNIK
Bohoričeva ulica št. 5

NA OBROKE! MANUFATURA
Reberd Ljubljana ALEKSANDROVA 8 MARIBOR GREGORIČEVA 20 Obiščite nas! Zahvaljajte se!

JANEZ FLORJANČIČ
po kratki zavrtni bolezni včeraj, dne 1. aprila 1932, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika
bo v nedeljo, dne 3. aprila 1932 ob 14.30 iz mrtvašnice splošne bolnice k Sv. Križu.

ZALUJOČI OSTALI

PARKET
družba z o. z. LJUBLJANA, Wolfova ulica 10-I

Dobavlja hrastove in bukovne parkete po najugodnejših pogojih

Potrti netzmerne žalosti naznanjamo
pretužno vest, da je naš predragi soprog, dobri in skrbni oče, stari oče, brat in tast, gospod

JOSIP LIKAR
kr. šumar v pokoju

danes ob 6. uri zvečer
po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, bogu dano izdihni svojo blago dušo.

Pogreb pokojnika
bo v soboto, dne 2. aprila 1932 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Kostanjevec, dne 31. marca 1932.

ZALUJOČI OSTALI

Objava!

Objava!

Objava!